

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, V., BÁTHORY-UTCA 24. SZÁM.
„Falu” Magyar Gazdák és Földművelésügyi Szövetség.)
Telefon: 155—62.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP

Előfizetssel díjak, a m. kdr. földművelésügyi miniszter által időnként kiadott „Rádiós gazdasági előadások” című füzetekkel együtt: Egész évre 4, ½ évre 2, ¼ évre 1 P.
Intézményeknek és jogi személyeknek egy évre 20 P.

Budapest, 1936.

XVII. évfolyam, 4. szám.

Január hó 26.

Új forma — ujabb eszközök

Lapunk, a „Falu-Gazdaszövetség” hivatalos hetilapja, a mai naptól új formában jelenik meg. Erre a változtatásra több szempont késztette lapunk szerkesztőségét. A napilapok formájára való átállással teljes huszonnégy órával később tudjuk lapunkat kézre, így a vasárnapi napon a legtávolabb helyre is eljutó lapunk még a hétközi eseményeket is közölheti. A rotációs gépen való újságyomlás tudniillik jóval gyorsabb, mintha a régi módon nyomtatnók az újságot. Mivel pedig lapunk példányszáma öröndetesen és állandóan fokozódik, kénytelenek voltunk a gyorsabb előállítás módját választani.

Terjedelemben — ha összehasonlítást tesznek hívséges olvasóink — semmit sem eszünk a „Vasárnap”. De nagy jelentősége van annak is, hogy lapunk agrárkiszága irányzatát az eddiginél erőteljesebbé tesszük. Ugy érdekszük, hogy a falu ezermű boka megfontolt, tervszerű munkára készít minden arra illetékes tényezőt. Nekünk is fokozniuk kell tehát a falvak földművelő népe érdekében folytatott harcunkat, ezért mindenekelőtt némileg csökkentjük a „Vasárnap” szépirodalmi és szórakoztató részeit. Tömöritjük, de csak azért, hogy a lap hasábjain megvitásra kerülhessen minden a falu népet érdekő gazdasági, társadalmi és politikai kérdés.

Lapunk olvasótáborának állandó gyarapodása annak a bizonyítéka, hogy a „Vasárnap” irányával és célkitűzésével előfizetők megvannak elégedve. Az erőteljesebb harc tehát nem jelent irányváltást, hanem csupán a küzdelem erősebbé tételét és a harc eszközeinek gyarapodását. Adja a Mindenható, hogy a „Vasárnap” a küzdelmek eredményeként minél többször tüzhesse ki a diadalmi zászlót.

Arra kérjük tehát a „Vasárnap” olvasótáborát, fogadja lapunkat új formájában is megértéssel és szeretettel. Mi tudjuk jól, hogy az ország minden részében működő faluszövetségek, gazdaszövetségek, népkörök, gazdasági egyesületek olvasóasztalain az előfizetőkön kívül sok száz ezrek kezén megfordul a „Vasárnap”, azt akarjuk tehát a jövőben, hogy az a sok-sok ezer főleg falun élő ember ezután még inkább érdekeinkre bitor szavu, céltudatos védelmezőjének tartsa a „Vasárnap”-ot.

V. György angol király halála

A walesi herceg VIII. Edward néven lett Anglia új királya

Öszinte, mélységes részvétellel tekint az egész művelt világ a hatalmas angol világbirodalom felé. Január hó 21-én, az éjféle órákban, meghalt a saját országában példátlan szeretetnek, tiszteletnek és népszerűségnek örvendő királya: V. György, akiről valóban el lehet mondani, hogy igazán nemzeti király volt, de emellett általános emberi érzéseivel, békeszerető lelkével ki tudta vinni az egész világ nagyrabecülését és szeretetét is.

Az angol alkotmány rendelkezései értelmében e pillanatban Angliának már új királya van: VIII. Edward. Az új király az a walesi herceg, aki a közelmultban utazta be Európát s aki két ízben is járt már hosszabb ideig Magyarországon s itt közvetlen módon, a magyar természeti kincsek és a magyar néplelek iránt megnyilatkozó szeretetére olyan rendkívüli népszerűségre tett szert, ami igazán hasonlatos a mesebeli királyfiak iránt tanúsított belső vonzódáshoz.

Anglia azonban egyelőre gyászol. Hónapokig fog tartani ez a mélységes gyász s csak aztán következnek a koronázás és az új királynak, aki az uralkodói jogokat már az első perctől kezdve

gyakorolja, a különböző, szinte az egész földkerekségre kiterjedő méltóságai való beiktatása. Anglia mélységes gyászának reánk nézve azonban van valami kicsillanó fényugara. Az új uralkodó rendkívül szereti a békés, bár sok dologgal járó munkát, a béke sugaras napfényt s habár hazájának egyik legkiválóbb sportembere, gyűlöl minden olyan dolgot, ami bármilyen vetélkedés után vérző sebet ejt a küzdő feleken és tövist hagy az ember szívében. Az új uralkodó igazi békeember tehát, a mosolyogva dolgozó, békés polgár fiatal eszményképe, akiben az egész világot átható békevágy bizonyára egy hatalmas, tettvágyó apostolt fog nyerni.

Az elhunyt V. György angol király szintén a béke embere volt, ámde sokkal közelebb állt a világháborúhoz, hogy őszinte békeszeretője el tudta volna vinni az egész emberiséget a békés munka útjára. A fiára vár a feladat, hogy apja munkáját a siker révén bevezesse. V. György érdemei, emberi kiválóságai előtt azonban a magyar nemzetnek is meg kell haljania s ravatalához el kell vinnie az elismerés, a szívből jövő gyász koszorúját, már csak azért

is, mert a hatalmas brit birodalom uralkodó-családjában anyai ágon magyar vér folyik. Talán innen ered az a rokonérés, ami az angol királyi családnak, főleg az új uralkodónak és nagypapjának rokonérését a magyar haza haza iránt felkeltette.

A nagy király betegsége és halála

Megdöbbenéssel fogadta az egész világ közvéleménye az angol király megbetegedésének hírért és amikor január hó 19-én közölték a lapok, hogy az agg uralkodó állapota válságosra fordult, világszerte mélységes aggodalommal várta mindenki az újabb orvosi jelentéseket. A sandrichami királyi kastély volt napokon keresztül a világ érdeklődésének központjában s mindenki feszült érdeklődéssel figyelte azt a hősies küzdelmet, amit Anglia legkiválóbb orvosi folytattak az uralkodó életéért.

Az orvosi küzdelem azonban hiábavaló volt. A király életerejé ugyszólván óráról-órára csökkent és az agg uralkodó szíve végül is feladta a küzdelmet és január hó 21-én, hajnali 1 óra 5 perckor bekövetkezett a vég.

V. György, Anglia elhunyt királya 1865-ben született és 1910 május hó 6-án lépett a trónra. 1893-ban vette nőül Teck Mary hercegnőt, aki anyai ágon a magyar Rhédey-grófi családdal is rokonságban állt. Házaságkötése után bejárta az egész angol birodalmat és talán ez a körülmény volt az oka annak, hogy az elhunyt király a birodalom minden részében egyformán népszerű volt.

György királyt 1911 június 22-én koronázták királyllyá és a koronázás után hivatalos látogatást tett Írországban és Skóciában és még ebben az évben Indiába utazott, ahol India császárává kiáltották ki. A világháboru mutatta meg leginkább György király népszerűségét, mert az ő személye volt az, ami az egész világbirodalmat megtörhetetlen egységben tartotta. A fegyverszünet megkötése után Párisba, majd Belgiumba is el látogatott s az az ünneplés, amiben a franciák és a belgák az angol uralkodót részesítették, megmutatta, hogy milyen népszerű volt a szövetségesek között is.

1928-ban súlyosan megbetegedett, s orvosi már le is mondták életéről. A király kifutó szervezete azonban legyőzte ezt a betegséget is, de annak

V. György angol király

egyszerű katonai egyenruhájában, amelyet legszívesebben hordott.

nyomai sohasem hízverte ki. A múlt esztendőben ünnepele uralkodásának huszonegy éves jubileumát, s az ünnepek fáradoalmai annyira megviseltek egészségét, hogy újból gyöngök kedni kezdett. Ezt az új betegeget már nem tudta legyőzni az agy király szervezete.

Hely hiányában meg sem kíséreljük, hogy részletes beszámoló adjunk arról a mérlység gyászról és részéről, amely az angol birodalom felett urrá lett ezekben a napokban. A halott király bebalzsamozott holttetését január hó 23-án Londonba szállították. A temetés január hó 28-án, kedden fog végemenni világgraszió gyászpompá közepette.

Az angol király halála az egész világ mérlység részvételt keltett és a külföldi államok, uralkodók, vezető politikuskok megthatót hangu részvét-

VIII. Edward, Anglia új királya.

táviratokat küldenek az anyakirálynak, az új királynak és az angol kormány tagjainak. Magyar részről a kormányzó, a miniszterelnök, a képviselőház és felsőház küldött részvétlátiratokat.

Az új király trónra lépett

Január hó 21-én az új király: VIII. Edward a koronatanácsot fogadalmat tett az alkotmányra és felvosta trónralépési nyilatkozatát. A koronatanács ülése után a felsőház és alsóház tagjai felesküdték az új királynak.

Ezután az angol nemzet hagyományai szerint a főváros három pontján történelmi díszruhába öltözött királyi hímők — az udvari kúrtókok ezüst kúrtjeinek harmonizása után — a régi szokások szövegével jelentették be a város lakosságának az új király trónralépését. A kivonult tüzérsg hatvanegy díszlovast adott le, negyvenegyet jelképezve a király éveinek számát és huszonegyet, mint a királyt megillető díszlovast.

Érdek, hogy 1760 óta most lép először nőlen ember az angol trónra. Ha az új király nem házasonkét meg, úgy a trónörökös jóga legidősebb fiavérére, a yorki hercegre száll.

17 ember vesztette el életét egy repülőgépkatasztrófiánál

Az amerikai repülés történetében páratlanul álló borzalmas szerencsétlenség történt január hó 15-én. A transzkontinentális légiútárk egyik utasszállító repülőgépe, amely tizen négy utassal és háromfőnyi személyzetrel a fedélzeten, *Newyorkból* jövet utazott fel *Los Angeles* felé, lezuhant. A menetrendszerben közlekedő luxus-repülőgép *Goodwin* város közelében, Arkansas államban zuhant le a *mind a tizenhátt utasa sörnyelhel.* A repülőgép még a levegőben felbomlott, mert darabjait messze körzethen szórta szét a robbanás ereje. Három utast több mint száz méterre dobott a légnyomás. A város körül eltérülő vizenyős talajba *mezél méterre furódott bele a lezuhant gép törzse,*

BELPOLITIKA

A kereskedelemügyi miniszter Németországban

Minél inkább közelítünk a decemberben alakot országgyűlés megnyitására, annál élesebbé eseménydúsá válik a belpolitikai élet. Az elmúlt hetek politikai körökben — sok esett *Winchler* István kereskedelemügyi és közlekedésügyi miniszter váratlan németországi utazásáról. Az utazás célja nem volt titok. Németország ma is egyik legjobb fogasztópia a magyar mezőgazdasági termékeknek. Élló által, vadgót sertést, szirt, gyümölcsöt, stb. vásárolni főként Németország, mi viszont cserébe iparicikéket veszünk tőle. A kereskedelemügyi miniszter tisztán azért ment ki, hogy a legilletékesebb németországi tényezőket ez a barátságos kapcsolat kimelítse. Több napos berlini tartózkodása alatt fogadta őt *Hiller*, a német birodalom vezére és tanácskozott az összes gazdasági szakminiszterekkel. *Winchler* miniszter hazakerve, úgy nyilatkozott, hogy utjának elért eredményével meg van elégedve.

A belügyminiszter beszámolója

Nem csekély politikai eseménynek ígérkezett *Kozma* Miklós belügyminiszternek *Szombathelyen*, január hó 19-én, vasárnap tartott beszámoló beszéde is. *Kozma* Miklós előző napon irodalmi felolvasást tartott, amelyben igen érdekes megállapításokat tett az írás és hírlapírás közötti viszonyról s az azok közt fennálló ellentétekről. A másnap megtartott beszámolón mintegy husz képviselő is megjelent s a belügyminiszter beszéde valóban megérdemelte a nagy érdeklődést. Nyilatkozott többek közt arról a látzólagos ellentétéről, amely közte és *Gömbös* Gyula miniszterelnök között van a Nemzeti Egység Pártjának szervezési módjában. Erre vonatkozólag azt a kijelentést tette, hogy ez a látzólagos ellentét teljesen elsimult a miniszterelnökkel és a párt illetékes vezetőivel folytatott tárgyalások során. Nyilatkozott a belügyminiszter a választójogi kérdéséről is. Megismételte többek közt azt a régebbi kijelentését, hogy a jelenlegi választójog alapján nem hajlandó többé egy új választást vezetni, sem abban részt venni. *Új választójogra van szükség, de csak azért, hogy a választási visszacsúszás — amelyeket nemcsak a hatalom levő párt, de az ellenek is egyformán elkövet — kiküszöbölhetőek legyenek.*

A miniszterelnök az időszerű kérdésekről

Legjelentősebb politikai eseménye az elmúlt hétnek mégis a *Nemzeti Egység Pártjának* január hó 20-án este tartott értekezlete volt, melyen *Gömbös* Gyula miniszterelnök mondott az összes bel- és külpolitikai kérdésekre kiterjedő nagy beszédet. A beszédet megelőzőleg a párt lelkesen ünnepele vezetét, de egyben lelkes ünnepelésben részesítette a miniszterelnök kipróbált munkatársait, *Antal* István dr. államtitkár, *Marton* Béla, a párt szervezőjét és *Mikecz* Ödön dr.-t, az új sajtófőnököt.

A miniszterelnök beszédében mindenekelőtt arra kérte a pártot, hogy egységét őrizze meg s ne engedjen az ellenékek bomlasztó törekvéseinek. A párt szervezése az eddigi irányban tovább fog folyni, de a szervezés munkáját a jövőben azokra bízják, akik a nemzeti egység szükséges voltának meggyőződéses katonái. A miniszterelnök kijelentette ezután, hogy a *Nemzeti Munkaterv* négy évre kiszabott munkaprogramjától *semmi körülmények közt nem fog eltérni.* Nevetségesnek tartja azt a vádat, hogy a kormány nem alkotmányosan végzi feladatait, — az a kormány, amelyek az országgyűlésre támasz-

kodva, végzi munkáját és birtokában van minden alkotmányos tényező bizalmának, nem lehet alkotmányellenes.

Nyilatkozott ezután a miniszterelnök a külpolitikai kérdésekről s kijelentette, hogy a *külpolitika szempontjából igazán nagy szükségünk van nemzeti egységre*, mert ez ad a nemzetnek minden vészel, viharad dacolni tudó erkölcsi és anyagi erőt. Örömet fejezte ki, hogy külpolitikai kérdésekben egyetért vele teljesen gróf *Bethlen* István is.

A miniszterelnök nagyhatású beszéde után *Fabinyi* Tihamér pénzügyminiszter, *Winchler* István kereskedelemügyi miniszter és *Darányi* Kálmán földművelésügyi miniszter számoltak be a tárcájuk keretébe tartozó jelentősebb kérdésekről. Különösen nagy hatása volt a földművelésügyi miniszter beszédének, aki a *telepítési törvény várható új birtokpolitikai eredményeit* ismertette. Többek között hozzászólása után a párt a legközelebb be terjesztendő *telepítési törvényjavaslatot általánosságban egyhangulag elfogadta.*

A képviselőház megkezdte üléseit

A karácsonyi szünet után kedden, január hó 21-én tartotta a képviselőház első ülést, amelyen folytatták a családi hitbizományok és a hitbizományi kisbirtokosokról szóló javaslat vitáját.

Január hó 22-iki, szerdai ülést folytatták a hitbizományi javaslat vitáját. Az ellenék részéről *Buchinger* Manó szociáldemokrata képviselő szót hozta, aki bár eddig a szocialisták követelték leg hangsúlyosabban a hitbizományok eltorlósítást, — nem fogadta el a javaslatot. A következő szónok: gróf *Telek* Mihály, a fejére is olvasta, aki többek közt sürgette, hogy elsősorban a *spekuláción szerzett földeket vegyék igénybe a telepítésnél is.* Igen nagy tettség keltett az a megállapítása is, hogy a nagytőkések és a szociáldemokraták, ha látszatra ellenségek is, a legtöbbszor igen jól megértik egymást. Az interpellációk során *Czirják* Antal a szigorú adó- és illetékvégrehajtásokat tette szóvá. *Fabinyi* pénzügyminiszter kijelentette, hogy minden legkisebb méltánylást igénylő esetet is a jövőben figyelembe vesznek.

A 33-as országos bizottság január hó 21-én ülést tartott, amelyen a részvétel társaságok és szövetségek mérlegének készítéséről, az értékpapírbelhozatal ellátásáról és a külföldi árutartozások pengőben való lerovásáról szóló rendeleteket tárgyalták.

Főispáni beiktatás; új választás

Ferribach Bélaút dr.-t Bácsbodrog vármege és Baja város minap kinevezett új főispánját január hó 20-án iktatták be ünnepesen. A kormányt a beiktatáson *Marschall* Ferenc földművelésügyi és *Preszly* Elemér belügyi államtitkárok képviselték.

Ifj. Temple Rezső, a lengyelítói kerület képviselője kinek megválasztását — elmenjelöltjei: *ifj. Bethlen* András gróf és *Gad* Olivér megáldottak lemondott mandátumáról. A lengyelítói kerületben eszerint új választás lesz.

Hármas kivégzés

Január hó 22-én Budapesten, a gyújtófogházban kivégezték *Radovics* Lászlót, *Szepesi* Lászlót és *Tari* Nándort, akik 1934. Szilveszter napján ki akartak rabolni egy banküzletet és revolverlövésekkel három béke polgárt meggyilkoltak. Az ítéletet *Bogár* János ítéletvégrehajló és két segédje hajtotta végre.

A földárak emelkedése tovább tart

Az Országos Mezőgazdasági Kamara január hó 21-én adta ki legújabb jelentését a mezőgazdaság decembri havi helyzetéről. A jelentés megállapítja, hogy a földárak emelkedése változatlanul tovább tart. A terményárak emelkedése következtében növekedett a bérlekedés és szaporodott a bérbeadások száma. Ahol a burgonya — és tengertermés jó volt, ott a gabonabőségnek helyete általában javult. Ugyancsak javulás mutatkozik az adózási viszonyok tekintetében is. A gazdák egyes községekben 90 százalékos elegend tettek adófizetési kötelezettségüknek. Az eladósodás mértéke néhol enyhült és általában sehol sem súlyosbodott. A dohánytermelő gazdák közül sokan panaszkodnak, hogy *járndósodásaiukat adótorzása miatt elfogadták.* Az értékesítési viszonyok egyes terményeknek javultak, de sokat panaszkodnak a sertés tenyésztő gazdák a közvetítő kereskedőkre, akik szintén sokszor nem fizetik az átvételnél az előre kiadottú árát. Az állattenyésztést különösen a szalastakarmányoknál jelentkező takarmányhiány nehezíti meg.

VILÁGKRÓNIKA

Az angol külpolitika irányváltozása képezte az európai külpolitikai élet szenzációját az elmúlt héten. Anglia eddig mindig az elsők között volt, akik az Olaszország elleni szankciók megszorításán dolgoztak, s ha nyiltan nem is kezdeményezte a koojaltilalom bevezetését, mégis mindenki tudta, hogy Anglia áll a szankciók megszorítására irányuló mozgalom mögött. Az angol minisztertanács azonban most arra az álláspontra helyezkedett, hogy enyhíteni kell az Olaszországgal szemben elfoglalt álláspontot, s ha Anglia fenn is tartja a Népszövetség szerepére vonatkozó felfogását, egyelőre nem tartja időszerűnek a szankciók megszorítását.

Az angol politika változása érezhető a Népszövetség körében lefolyt tárgyalásokon is; nincs ugyan új béketerv előterében, de arról sincs szó, hogy a Népszövetség felháható időn belül elrendelje a koojaltilimat. A Népszövetségi Tanács januári ülészakának megnyitása sem hozott meglepetést. A tanácskozás kifejezetten csak azért foglalkozik, hogy módot találjon a feszültség enyhítésére, hogy aztán a megnyílt helyzetben megreményel indulhasson a békekövetítés. Eden angol külügyminiszternek választókerületében tartott beszéde is ezt a helyzetet mutatja. Eden újabb hangsúlyozta Anglia segítségét a népszövetségi elvhez és kijelentette, hogy Anglia nem elensége egyetlen népszövetségi államnak sem.

Az afrikai hadszíntérről újabb olasz sikereket jelentenek. Az abszínz tammádok sorra összehozomnak az olasz harcvalam előt és az olasz hadsereg folytatja előnyomulását.

Franciaországban ismét kiéleődött a belpolitikai helyzet. *Herriot* radikálispárti miniszter kivált a kormányból és a radikális párt megtiltotta tagjainak, hogy *Laval* kormányában tárcát vállaljanak. *Laval* miniszterelnök erre benyújtotta a kormány lemondását, amit a köztársasági elnök elfogadott. Valószínűnek látszik, hogy *Lebrun* elnök *Herriot* fogja megbízni az új kormány megalakításával.

Schuschnigg osztrák kancellár pragai utja is foglalkoztatta az európai közvéleményt. Voltak, akik az osztrák külpolitika irányváltozását láták ebben az utazásban. *Schuschnigg* azonban határozottan kijelentette, hogy ebben az irányban semmi változást nem jelent az utazás és annak semmi más célja sincs, mint a közlekedés megkönnyítése a szomszédos államok között.

Segítséget a földreformosoknak

Nagyatádi Sebó István örökmondásút idézem: „Nem akarunk sebeket útni, hanem sebeket gyógyítani!”

Különösen nem ma, amikor ezer sebből vérzik a magyar falu. Nem élünk az sem, hogy könyökig vjjájkálunk a földmíves népfelszaktott pirosó labjaiban, mert ma, ahogy a kormányelnök is mondogta, a nemzet egységére fokozott mértékben szükségünk van, nemcsak belső, hanem külföldi vonatkozások miatt is.

Végtelen sok a megpróbáltatás. Ezt mindnyájan tudjuk, de nem csoda, hiszen századok óta hóseji vagyunk a nagy tragédiájának itt a Duna medencéjében. A hős és a magyar pedig minálunk ugyanazt jelenti, mert egymásnak adjuk át a magyar keresztet. Nem tartozunk azok közé sem, akik a falu életéből csak azért ragadnak ki egy-egy megrázó, döbbenetes eseményt, hogy ezzel a saját érdekeiket szolgálják.

Ma igen sok a falut járó bacillus-hordozó, aki akaratlanul is pusztít és nem veszi észre, hogy a tömeglélek könnyen izzó taplózába belecsúszol a rombolás tűzét, amikor a legnagyobb összefogásra és egymás segítségére volna szükség.

A nemzetépítő és falut szerető munkának vagyunk a csendes katonái. Az azonban mégis reá kell mutatnunk a Vasárnapi utján egy olyan országos betegségre, amelyet ha nem igyekszünk meggyógyítani, könnyen belepusztulhat maga a nemzet is. Ez azt tesszük azért, hogy a falu kiáltása eljusson az illetékesek figyelmébe.

Segítséget kérünk sok százezer földhöz és házhelyhez jutottat kisemberevűben, akiket elhelyezéssel fenyegethet a törvény betűszerinti végrehajtása.

Azért tesszük ezt, mert utban van a szükségszerű telepítés, amely földhöz köti a falvak egészséges, de a földtől elszakadt emberfeleségét, amely ma vetési varjúként kóvályog ide-oda és rongyos fekete sorokban menetel a városok, az ígéret földje felé. Régen a kivándorlás segített ezen. Ma még a gondolata is bűn, amikor olyan időköt élünk, amelyben minden cepp magyar vérmek és erőnek az ithoni földet kell megterményenyíteni.

A telepítés előtt azonban nagy gondolkodni, egy régi adósságot kell letörölni, még pedig teljesen és véglegesen, nehogy a régi sebekből újra kibugyanjon a már megvaludt vér.

Országos óhaj ez. Mi csak szócávé vagyunk a föld milliának. És a veszikáltás mellett meg kell állanunk! Mert miről van szó? Arról, hogy az 1920-as földreform során földhöz és házhelyhez jutottak ügyét rendezzék.

Az idők folyamán ugyanis az áldásból akaratlanul is átok lett. Mi a helyzet? Az, hogy az országban több százezer kisembert hájféltalanul és földnélkülivé kellene tenni, csak azért, mert legutóbb önhíjján kívül nem tudott fizetni.

Éppen ezért ezt a kérdést sürgősen rendezni kell, mégpedig a telepítés megindítása előtt egyszerűs-mindenkorra úgy, hogy:

1. A földreform földök és Fakszós-házak létrejöttét árárt a mai forgalmi értéknek megfelelően szállítsák le,

mert még mindig 35 pengős buza-alapon fizetnek az emberek. Előáll tehát az a helyzet, hogy szabadszékéből ezekből az összegekből háromszor annyi földet lehet venni.

2. Az így megálapított új váltásdósszegt hosszulejárattól, apró törlesztésre osszák be, olyanra, amit a falu népe és szegényesége a mai viszonyok között el is bír.

3. Teremtésnek munkakalkulmát a mezőgazdasági népesség számára, hogy a szegénység fizetni tudjon.

4. Ugyanakkor azonban azt is hangsúlyozzuk, hogy akik csak azért nem fizetnek, mert nem akarnak, azokat mozdítsák ki a földékből, mert a rosszhiszemű adóst nem védheti a törvény.

Ugy tudjuk, a Falu-Gazdaszövetség maga is megkeresi a kormányt a földhöz és házhelyhez jutottak megmentése érdekében, mert a sok földönfutó ember veszedelmet jelent a nemzet életében. Viszont a megelégedett földmíves milliók a nemzet legbiztosabb támaszai lehetnek.

Ezt kérjük, mert erről beszél a falu. A falusi tömegek hangját a már kiszorítani nem lehet, éppen ezért vegyék fontolóra az illetékesek ezt a döbbenetes országos nyavalyát és gyógyítsák meg.

SEKERES LÁSZLÓ

Ötven pengő és öt kilo posztó...

Csongrád vármegye közigazgatási bizottságának legutóbb tartott ülésén Czergó Károly dr. alispán beszámolt arról, hogy a vármegye inspekcikói indított a nehéz helyzetben lévő szegénysoruso lakosság megsegítésére érdekében. Megkereséssel fordult az ipari vállalatokhoz, hogy küldjenek pénzt vagy természetbeni támogatást az elemi csapások sújtotta lakosság felelősségére.

E jelentésében a következőket mondotta az alispán:

— Szomorúan állapítom meg, hogy a vármegyének ez utóbbi akciója csodót mondott. Mindössze két vállalat küldött adományt a vármegyének. Az egyik ötven pengőt, a másik öt kilogramm hulladék posztóanyagot.

Nem esetelhetjük eléggé azt a megdöbbenést, amely az alispán bejelentését fogadta s természetesen taládkij, hogy a vármegye jezzzókönyvben örököti meg ezt a nagyarányú adakozást, amely a magyar megértésnek és testvéri szeretetnek olyan hosszú időre fennmaradó példája, mint például a Káin bunkója, vagy az Ézsau tal lélekeje.

Ötven pengő és öt kilogramm hulladék posztóanyag! S mindaz egy színmagyar vármegye egész feléi és nyomorgó, félg meztelen falusi és tanyai lakosságának „felszólítására”!

Ez kikötő! Az autarkia minden előnyét élvező ipari vállalkozóktól, hástük a textiltgyármáktól, amelyeknek a háború négy véres esztendőjének kibetelével soha olyan szomorú éle nem volt, mint a mai szomorú és lehangoló időben. Ezek a kartékok feketellenen iszkjárt tiltóktól konjunktura-vállalatok becslétek néhány százere elcseszt magyar testvéreik nyomorát öt kilogramm hulladék posztóanyagra... felemlék tudat!

De nincs az a megpróbáltatás, amelynek tanulása használna ne járhatunk. Az öt kilogramm hulladék posztóanyagból minden insdes csongrádi magyar részére jut egy kis fogóanyag, amelyet gondosan megőriznek, s ostrom fornak belőle, hogy a legközelebbi képviselőválasztás alkalmával még a falu határáról is elúszkát az a jelöltet, aki az ilyen eljárás megtörtlése helyévalónak ne tartaná...

Eladunk 29 pengőért

méter szövetet

dívtos mintákban, kitűnő minőségben térfelöltényre, h o z z á v a l ó v a l együtt írás választékban.

1200 méter fekete klotl méterre	—95 fillér	4250 méter ajurozott függönyzetamin méterre	—39 fillér
2370 méter tenniszflanel, méterre	—39 fillér	820 méter 140 cm. széles, jóminőségű szürke ötönnyzövet méterre	P 1.56
650 méter divatmintás ruhafannel méterre	—78 fillér	115 drb. paplan darabja	P 6.90
8000 méter kitűnő pamutvászon, mosott sifon, ágyvénül, kizárólag és angol egyszárú matrye	—69 fillér	1200 méter ingezír és kékfestő méterre	—69 fillér
870 drb. 2 m. hosszú kitűnő kész lepedő darabja	P 3.28	Vaséroló alódnadrág kopper, méterre	—98 fillér

CSAK AZ UDVARBAN Olsó Maradék

Szűvel-és textilraktár Budapest, Király-utca 32. Sarkház

Postai rendeléseket 40 év óta felkiismeretesen teljesítünk.

itt levágandó és a rendelésre ragasztandó!

A megrendelő neve és pontos címe:

község:

Up:

Olvashatón kérjük kitölteni.

Ugyanezen a közigazgatási bizottsági ülésen a főispán arról számolt be, hogy a kormány eddig mintegy egymillió 200 ezer pengő értékű kulonbbséggel segélyben részesítette Csongrád megye lakosságát, s hogy ebből a támogatásból jutott valamennyi foglalkozási águnk. Ezért indítványozza, fejezze ki a vármegye hálaát és köszönetét Gombós Gyula miniszterel-

nőknek és kormánya tagjainak. A hála és köszönet helyévaló és indokolt is. Meg kell szerítenni azt a gondolkodást, erős központi kezet, amely a profitesző markok kiemeltlen önzése ellenére is szerettel és megrátszással nyul a falvak elesettei felé... Mert a magyar együgyet és összetartást, amint a példa is mutatja, mégis csak az képviseli.

Arany- és ezüstéremmel tüntette ki a Falu-Gazdaszövetség Pellérd község legjobb kisgazdáit

Január hó 19-én, vasárnap tartotta a baranyaszentlőrinci M. kir. Horthyt Miklós Téli Gazdasági Iskola Aranykalászos Gazdafűjkek Kóré vándorvnyulését a baranyamegyei Pellérd községben.

Bíró József kisgazda nyerte. Ezüstérmeket kaptak Haraszi János és Ozdi József kisgazdák, míg elismerő oklevelet nyertek Gáspár Ferenc, Dekány József, Pusztai Tóth József, Haraszi József, Tóth Imre, Tóth Ferenc (bogar) kisgazdák.

Kora reggel nagy tömegben gyűlekeztek a szomszéd község gazdái, hogy tanulgyenek annak a szép és lélekemelő ünnepségre, melyet az aranykalászos gazdafűjkek rendeztek a Falu-Gazdaszövetség, a Mezőgazdasági Kamara és a Vármegyei Gazdasági Egyesület támogatásával. A megjelent vendékek sorában ott voltak: vitéz Horváth János vármegyei gazdasági felügyelő, Szabó Aladár, Lehmann Emil járás gazdasági felügyelő, vitéz Horváth István járás főszékabíró, Patacsy Dénes országgyűlési képviselő, Vargha Géza, a szentlőrinci iskola igazgatója, Vör Perenc, az Alodónánultul Mezőgazdasági Kamara képviselője, Ábrám István, a Vármegyei Gazdasági Egyesület képviselője, Szombath Béla gazdasági tanár, Rakovics Ferenc, vitéz Brády István földbírókocs, patakai Betsics Tibor igazgató. A Falu-Gazdaszövetség Wesszer Béla központi titkár képviselte.

Megható jelenet következett most, amikor Wieser Béla központi titkár a jelenlévők közzségé eljzenése közben hirdette ki a bizottság határozatát, mely szerint gazdasági téren és a közigyék terén egy egész életen át kifejtett eredményes és értékes munkáikért Lőrincz János pellérdi kisgazdát aranyéremmel, Kajsza György és Erdős Ferenc pellérdi kisgazdákat ezüstéremmel tüntette ki a Falu-Gazdaszövetség.

Istenitiszteltük után a megjelent előkelőségek elvonultak a százhatvannyolc formaruhás aranykalászos gazdasági sorfala előtt, majd általános érdeklődés közepette kezdődött meg a gazdaságvárvány. Több, mint huszontöt gazda jelentette be részvételeit és a két bizottság alapos munkát végtött. Úgy a község lakói, mint a megjelent érdeklődők nagy figyelemmel kísérték ezt a munkát és megbeszélétek a bizottság tagjainak szakszerű megjegyzéseit.

Ezután megkezdődött a vándorvnyulás, melyet Vargha Géza igazgatótanárnékn nyított meg és amelyen a legnagyobb megelégedéssel láttuk, hogy ugy az iskolából kikerült gazdafűjkek, akik saját tapasztalataikról számoltak be, mint az iskola jelenlegi növendékei olyan gazdasági és egyéb tudásról tettek tanuságot, amely tödső elismerése és dicsérete annak a fáradságot nem ismerő munkának, melyet a szentlőrinci téli gazdasági iskola a multban végtett és jelenleg is végez. A vándorvnyulás után a Falu-Gazdaszövetség oktatós és szárazrakoztató mozgókép-előadásokat tartott.

Délután fél három órákor zufofáló megelt a Katolikus Kór helyiség, ahol Patacsy Dénes országgyűlési képviselő lendületes beszédben méltatta a Falu-Gazdaszövetség országos tevékenységét. Utána Wieser Béla központi titkár tartott előadást, majd kihirdette a verseny eredményét és kiosztotta a Falu-Gazdaszövetség díjleveleket. Az aranyérmet

Naptártváró olvasóink figyelmébe! Tekintettel arra, hogy naptárnkra néhony hét alatt teljesen kifogytak, újak nyomtatása vált szükségessé. Kérjük tehát azokat a tisztelt előfizetőinket, akik még nem kapták meg ajándéknaplárunkat, legyenek néhány napig türelmekkel, amíg naptárnk elkészül. Mogyugtatathatunk mindenképp, hogy ajándéknaplárunkat senki sem fogja nélkülözni, akinek igénye van reá.

Minden hangszer

legjobb minőségben és a legolcsóbban vásárolhat a hírneves

Reményi Mihály

hangszertelepén. Budapest, VI., 15, Király-utca 58-60.

Kérje 51. sz. díjmentes árajegyzemet!

SZÖVETKEZETI ÉLET

A vajdácskai takarékmagtár

Az országot járva, sok értékes és eredeti gondolatot figyelhetünk meg és *önsegélyre való törekvés* legkülönbözőbb megnyilvánulásait találkozhatunk. Nemrégiben a *Bodrogközbe* vitt az utam és ott találkoztam, *Vajdácskán* községben a *takarékmagtár*nál.

Még a múlt század végefelé, 1885-ben, a község lakosai, a református egyház felhívására, — tehetségek szerint — kisebb-nagyobb mennyiségű gabonát adtak össze abból a célból, hogy a tél folyamán kenyérről szorulóknak abból kölcsön adhasanak. Ez a kis töké tette lehetővé, hogy mégis soha sem volt a községben. Egy év múlva mázszánként tizenöt kilóval megtévezte kellett a kölcsönt visszaosztogatálni. Az eredeti adomány egyre nőtt és *ma már 21 métermázsza buza és 82 métermázsza rozs áll a takarékmagtárban.*

Főző László református lelkész, a *takarékmagtár* működésére vonatkozólag a következőket mondotta:

— A község minden lakója, felekezeti különbség nélkül, részesei *könyrmag-kölcsönben, két jótálló gazdatiszárnak alvására*. Egyetlen feltétellel, hogy a kölcsönkérő a köz iránti kötelességének eleget tett legyen és a község közérdekű ügyei iránt érdeklődést tanúsított. Ezzel bizonyos nevelő szempontokat akarunk érvényre juttatni. Csak kenyérre való adunk, vetőmagnak nem. A visszafizetést nagyon szigorúan vesszük, ezáltal pontosságra és rendszeretűre szoktatja a lakosokat. *Soha sem fordult elő még, hogy bárki kötelességét ne teljesítette volna.*

— Ez évben jobb termés volt, úgy hogy előrelátólag a rendelkezésre álló gabonamennyiségnek csak a felét fogják a kölcsönzők igénybe venni, a maradékkal az a célunk, hogy értékesítjük és *egy hitelszövetkezettel megalkotására tartalkozunk.*

Figyelemreméltó a *takarékmagtár*, amely egyik formája az önszertézésnek és annak értékesebb, mert maguk a vajdácskaiak jötték önmaguktól rá, hogy szükségben és bajban esküszik az erők egyesítésével tudnak megállni a helyükön.

WIESER BÉLA

NEMZETGAZDASÁG

Kender- és lenmagtermelésünk fejlődése

A *Statistikai Hivatal* kimutatása szerint az 1934—35-ös gazdasági évben az országban 2200 katasztrális holdon termeltünk kendermagot, 6000 holdon pedig lenmagot. Fontos adat ez, ha tekintetbe vesszük, hogy ugy kendermagban, mint lenmagban az előtt behozatalra szorultunk. Kendermagból ugyan csak jelentéktelen mennyiséget hoztunk be vetőmag céljaira, de lenmagiportunk 1923-tól 1930-ig állandóan emelkedett és végül elérte az évi közel kétfélmillió pengőt. Fontos ez az adat azért is, mert nemcsak egy behozatáli tételtl mentesíti az ország kereskedelmi mérlegét, hanem azt is mutatja, hogy az ipari növények termelése Magyarországon valóban előrehaladt. Lenmagtermelésünk ma már nemcsak a hazai olajgyártás teljes szükségletét fedezi, de még közepes mérték mellett is jelentékeny mennyiséget exportálhatunk belőle. A gazdák szempontjából pedig azért előnyös ez a termelési ág, mert az *Olajmagváltak Értékesítő Szövetkezet* termelési szerződéssel biztosítja a gazdákat, hogy a termelt lenmagot megfelelő áron értékesíteni tudják. Az elért eredmény nem a legfelső határára a lehetőségeknek, s az eddigi eredmények jóssága teszik azt a reményt, hogy a 6000 hold lenmagtermelési területet még meg lehet **POKSOROZNI.**

A székesfővárosi Községi Takarékmagtár közgyűlése. A *Községi Takarékmagtár* volt az első a fővárosi pénzintézetek közül, amelyek közgyűlést tartott és a mérlegből, valamint az igazgatóság beszámolójából látható eredmény minden tekintetben

kielégítőnek mondható. Külön említést érdemel az intézet betétállományának jelentékeny emelkedése, amely eléri a tizenöt százeleket. Az igazgatóság beszámoló mutatója, hogy milyen élénk részt vett az intézet az elmúlt évben is a fővárosi pénz-

ügyi életében, különösen a fővárosi parcellázásokban és meg kell állapítani, hogy a Takarékmagtár minden tekintetben megfelelt hivatásának. A mérlegét most írta alá először *Liptay Lajos* dr. az intézet nem régen kiválasztott vezérigazgatója.

A magyar falu és a selyemipar fejlesztés

Mihók Ernő miniszteri osztálytanácsos, selyemiparfejlesztési miniszteri meghatalmazott előadása

III.

A budapesti meteorológiai intézet jelentése szerint 64 év óta nem fordult elő hazánkban május hónapban ennyire rendellenes időjárás, amelynek szomorú eredményét — sajnos — a selyemtermelés hatványozottan megérezte.

De megintgathatatlán bizalmunk van a jövőben. Ha már most azt tesszük vizsgálat tárgyává, hogy eszünké vált hazánkban megyénkenti eloszlás szerint hol és mennyi gabót termeltek, akkor láthatjuk, hogy a legnagyobb gabótermelő vármegyé, a selyembőrtelmes és ősi fészke Tolna vármegyé, ahol 100.000 lakosra 30—32.000 kg gabótermés esik, azután jön a csónka Bács-Bodrog vármegyé, ahol ugyanannyi lakosra 26—28.000 kg, majd Baranya, ahol 18—20.000 kg, majd Csanád-Arad-Torontál 18—20.000 kg, Somogy 14—16.000 s ujabban erősen kezd elyomulni a Tiszántúli Békés 12.000—14.000 kg-al. Legkevesebb termelnek az északi megyékben (Abauj-Torna, Nógrád, Hont, Szabolcs, Szatmár és Bereg vármegyékben), hol nemcsak az epérfa hiánya, hanem főleg az epérfelevel kési fejlődése hátráltatja a termelést. De tegyük csak vizsgálat tárgyává, hogy hány városban, községben, faluban foglalkoznak gabótermeléssel. A kimutatásból azt látjuk, hogy hazánk 3412 városa és községe közül átlagban évenként 1859 városban, községben, faluban termelnek gabót, tehát a városok és a falvak közül 54,5 százalékal kapcsolódik bele a termelésbe.

Rendkívül érdekes volna az egyes községek, falvak lélekszámához arányitva is kimutatni, hogy a lakosság hány százaléka foglalkozik a termeléssel, de sajnos, az adatok őrjási halmaza s az idő rövidegsége miatt e kimutatást nem tudtuk elkészíteni s így csak arra utalok, hogy sajnos több helyen nincs kellő számú epérfa, így például Hajdu és Szabolcsban még igen sok faluban csak néhány család foglalkozhat a tenyészéssel. Ez utasítja, hogy még igen sok a teendő a falvakban, az epérfaélesztést is igen erősen szorgalmazni kell és a nép nagy részét bele lehet még kapcsolni a termelésbe.

Közvetlenül, hogy a selyemhernyó kizárólag és tisztán csak az epérfa (Morus alba) leveleivel táplálkozik. Hanszuzolomb, hogy kizárólag, mert bármily más levelel, például salátalevelel, avagy a gyermekláncfű (Taraxacum officinale) levelel is próbálják inség esetén a hernyókat táplálni, azt fogjuk látni, hogy egy ideig (körülbelül egy hétig) megeszik e leveleket is, de, ha ezután nem kapnak epérfeleveleket, akkor elpusztulnak, vagy legjobban esetben nem tudják a gabót beiktatni. Igen szomorú tapasztalatokat nyújtott erre éppen a múlt esztendő, amikor a májusi fagyok tönkretették az epérfák zsenge hájtásait és az ebből említett póteleségekkel próbálkoztunk. A hernyók ették egy darabig, de azután, hogy az újabb fagyok miatt igen sok helyen még mindig nem tudtak epérfeleveléhez jutni, őrjási mennyiségben pusztultak el.

Ime: itt is a termézet csodálatos megnyilvánulását látjuk, az évszere meg összefüggést a selyemhernyó és epérfa között, melynek titokzatossága

grát talán az jellemzi a legjobban, ha rámutatunk arra, hogy amikor a tavasz első csöködős napjairól kihajthat az epérfák első kis leveleit, nincs az emberi hatalom, nincs megterettség eljárás, amellyel végleg visszatartani lehetne tartani az egészséges peték kikelését. A peték kikelésével

viszattartás feltétlen a pete elpusztulására vezet, de, ha az időjárás jó marad s a levelet fejlődik, az egészséges petéket a kikeltetől vissza nem lehet már tartani. Az epérfa, illetve annak levele képezi tehát az egész világon a selyembőrtelmes alapját. (Polytatjuk.)

Évente 48 millió munkanapot ad a magyar földművelőknek a szőlőtermelés Meddig tart még a szesztertel uralma?

A *Szőlősgazdák Országos Egyesületének* tagjai már hónapok óta állandóan erős harcot vívnak az illetékes miniszterrelumokk, hogy a magyar bortermelés mai nehézségit kiküszöbölhessék és a bortermelőket kivívások magunknak azt a helyet, melyet a hazai termelési ágak között joggal megérdemelnék.

Szerencse, hogy sok olyan országgyűlési képviselő van, aki komolyan foglalkozik a kerülete bortermelőinek ügyes-bajos dolgaival és így a parlamentben is sok szószólya van a szőlősgazdákban. Nemrég fejtették csak be a bortörvényjavaslat tárgyalását, mely javaslatot hívatott lesz a szőlősgazdák érdekeit és egyben a magyar bortermelést, valamint a magyar borok hírnevét megvédeni.

Waldbott Kelemen báró, aki a *Szőlősgazdák Egyesületének* elnöke, a felsőházban a törvényjavaslat ismertetésekor, öszehasonlítást tett a magyar buza- és bortermelés között. Magyarország körülbelül 2,8 millió hold földön átlagban évente 20 millió métermázsza búzát termel. Ehhez szükséges, holdanként számitva 10 munkanap, összesen évi 28 millió munkanap. Ezzel szemben a szőlősgazdálkodás sokkal silányabb, szegényebb talajon folyik, a terület körülbelül 400.000 hold. Az évi átlagtermés (ha nem vesszük figyelembe a nagy fagyokat) 3—3,5 millió hl bor, viszont az a *legjobb napesztendőmunkát igénylő termelési ág, holdanként: évente legkevesebb 120 munkanapot igényel, ami megfelel a 400.000 holdon évi 48 millió munkanaphoz.* Ez az őrjási szám majdnem megközelíti a magyarországi teljes ipari termelés munkanapjainak számát.

Ez az összehasonlítás azt bizonyítja, hogy nálunk igenis van megoldatlan bortermelői kérdés. őrjási nemzetgazdasági és szociális jelentőségű az, hogy a bor- és cemesegszőlőtermelés oszterű legyen és természetesen, az hogy ehhez a kormány és minden illetékes tényező segítségére szükség van!

Amíg a megfelelő kereskedelmi szerződéssekkel a borexportot meg nem könnyítik, amíg a *borfogysztást adót tovább nem mérsékelik*, a hazai égetelt szeszestitaloknál a kötelező borpórtal felhasználásának elrendelését keresztül nem viszik, amíg a *vengetett Noah-szőlőt* át nem állítják kormánybeavatkozással értékes és exportképes cemesegszőlő termelő nemess *fajtákra*, addig ne csodálkozunk, hogy a magyar parlamentben olyan cslözés is elhangozhat, hogy a

borban túltermelés van, tehát 1 millió hl bort öntessünk a Dunába, akkor majd lesz a bornak ára. Sajnos, mi nem Brazília gazdagságával rendelkezünk, ahol a kavétermes többletet a tengerbe szórják és modzonymokat futnak vele és nem is fogadhatjuk el azt az eleséget szőlomel, hogy borban túltermelésünk van. Ez nem áll! *Tessék az illetékes hatóságoknak segítséget nyújtani a magyar bor belföldi értékesítéséül, tessék Ausztráliával végre jó szerződést kötni, a Noah-szőlőt gaudit 2—3 éves oleső kölcsönrel kissejteni, amíg a nemess fajták termése jönnek.* Állami segítséget nélkül kikézhettek, szőlomokhatnak még harminc évig, akkor sem érik el, hogy a zalai, somogyi, vagy hevesi kisgazdák a Noah-szőlőt kiirtassák, mert nincs kirtatásuk arra a 2—3 évre, amíg az áított szőlők teremni tudnak. A belföldi borárak kialakulása egycsapásra kedvezővé válik, amit a szesztertel által jelenleg az italszakma kényserített burgonya- és kukoricaszesz helyett *kizárólag a hazai terméssz borokból kifőzött borpórtal szabad felhasználási rum, likőr és tonyak készítéséhez.*

Az ipari szeszgyárak nöhányzász munkáltságában áll a szőlősgazdák munkáltság és annak családja, aki nyomorog, éhezik, mert nincs a bornak ára. Itt szükséges, hogy az illetékes miniszterium belenyúljon erős kézzel, a mai nagy munkanéküliség idején, a szesztermelés kérdéssébe és segítsen a szőlősgazdák helyzetén.

Az igaz, hogy a szesztertekesítés is fontos, de nem lehet mégsem néhány szeszgyári dinasztia egyéni érdekét a nagyszámú mezőgazdasági szeszgyár és az egész magyar szőlőbirtokosság érdekeinek rovására ennyire előnyben részesíteni, mint ahogy az a ma történik.

A sokszázezer munkanékülű szőlőmunkás, ki rongyokban jár és ki — ha nagy szerencséje van — 80—90 filléres napszám mellett dolgozhatik és kereshet éppen csak annyit, hogy családja éhen ne haljon, megfelelő borárak mellett — mely rögtön kialakulna a kötelező borpórtal felhasználásakor — olyan napszámot kapna, hogy könnyen megvásárolhatja a szabolesi burgonyafőzeléget és táplálhatná vele gyermekeit, a nemzet virágait, akik ma csak elcseneszednek és pusztit köztük, a rossz táplálkozás folytán, a tudóba.

Tessék tehát végre a szeszterteást a szőlőtermelőket érdekeinek megfelelően megoldani.

IRSAI M. JÓZSEF

GAZDASÁG ÉS HÁZTARTÁS

ROVATVEZETŐ: SCHANDL JÓZSEF DR.

A baromfikolera

házi szárnyasainknak egyik legveszélyesebb járványa. Ezért szakembereink szorgosan kutatják, hogy miképpen is juthat be állományunkba, mert ennek ismeretével sikerülhet csak a betegség felléptének megakadályozása.

Újabban Szász Alfréd tanár közölt erre vonatkozólag figyelemreméltó megfigyeléseket.

Legtöbbször — szerinte is — az újonnan vásárolt, az állományokba újonnan beállított madarak fertőzött voltára lehet a járvány kitörését visszavezetni. Mások az újonnan beállított állatok ugyan, az egészségesnek látszanak, de azért sok bacillus törvízük belőlük a belsőrárral, a vizelettel, a száj- és orrváladékkal.

Sok helyen új állat nem jön az utvárra s mégis fellép időnkint, legtöbbször a nyár végén. Ilyen helyeken legtöbbször a vízmadarak (kacskák, ludak) a gazdaság körüli vadvízre jártak. Először az említtett víziszármazások betegednek meg, azután tolluk a tyukfélek is megkapják. A kórokozó baktériumok itt az iszapban tanyáznak és a kiszáradás alkalmával hozzájutnak a benne eleséget kereső vízi szárnyasok.

Ismét más helyeken a baromfikolera akkor lép fel, mikor a trágyát kihordják a trágyatelepőrt. Itt kétségtelven a trágyatelep volt a kolera baktériumok fészke.

A kolera terjedésében a kacsoknak (gácsereknek, gumaroknak) is jut szerep. A baromfikolerás hullákban a herék mindenkor szinte el nem képzelni mennyiségben tartalmaznak a baromfikolera baktériumait, sőt a herék tekinthetők a baromfikolerás madár legfertőzöttebb szervének. A befertőzött és beteg kakas közvetlenül a tyukok egész sora fel fertőzheti meg, aránylag igen rövid idő alatt s így az eladdig csak szóránnyos megbetegedések egy-egy kakas révén egyszerre tömeges megbetegedéseké válhatnak.

Egy-egy fertőzött udvarból a ragályanyagot a közös legelőre, mezőre, vízre terelt baromfiak hurcolják ki, melyek azután az elszárt ürülékkel fertőzik mindazon legelőket, amelyek ugyanazon legelőre, illetve vízre járnak.

Az Afus-ali

A földmívelésügyi minisztérium behatóan foglalkozik a csemegezőlőre való áttérés kérdésével és sok jóakkarral kezeli a dolgot. Az a szakvélemény alakult ki, hogy legalkalmasabb az export szempontjából tömeges szaporításra, a már ismert fajtaikon kívül, az Afus-ali, híres bulgár fajta, mert ez bírja a legjobban a szállítást és ellenáll a rothadásnak. Igaz, hogy meleg, partos helyet szeret, de viszont jó árat lehet termé-
sért elérni. *Gubányi* földmívelésügyi minisztérium fővegyész érdekes terhelési próbát végzett ezzel az Afus-ali fajta szőlővel. Addig amíg az ismeretből chasselas fajták bogtyója 400 gramm terhelés mellett kirepedt, az Afus-ali több mint ezer gramm terhelést bírta. Nagyon ajánlatos tehát, hogy minden vidéken kísérletezzenek a gazdák az Afus-ali elszaporításával. A rideg, hűvös talajú budai hegyvidéken is szépen terem. Tokaj-hegycsúcson, mely északra fekszik, szépen diszlik, a homokon, Szeged vidékén nagyon jól beérik és éppen ulya jól kifejlészt a töke a fürtököt a homotelajzon, mint a kötött talajú területeken. Természetesen trágyázni kell a földet.

Fontos a gazdák számára az is tudni, hogy ebből az Afus-ali fajtából kat. holdanként 20—40 métermázsra szép csemegezőlőtermést nyerhető aszerint, hogy milyen trágyaerőben van a talaj. Ez már maga olyan adat, mely indokolttá teszi a gazdák előtt azt,

hogy ne hanyagolják el a vele való kísérletezést.

Nem kell egyszerre neki állani és az összes szőlőket átoltani. Erről szó sincs. Ellenben tegyünk egy, mint a bulgárok tettek. Eleinte egy-egy gazdának a szőlőjének egy holdon 5—10 töke Afus-alija volt csak. Ennek a termését már nem szúrte bele a borába, hanem elpiacozta. Látna, hogy a szőlőért magas árat adnak, egek alatt folyton szaporított a már meglévő tökéiről szedett vesszőkkel ezt a fajta-
tát és egymás után az éveken belül Afus-ali 30, 80, 150, majd 300 töke dünk-ali lett, ma pedig már ott tartanak a bulgár bortermelők, hogy alig 15 év alatt silány borszőlőterületeiknek több mint 60 százaléka át van nevesítve erre a fajtára és egész Európában versenyeznek árban és minőségben.

Emelkednek a borárak

A múlt év novemberében lassan megkezdődött a borárszárdulás a legutóbbi napokban komolyabb méreteket öltött.

A kísérlemből (az Alföldön kitöltésűségi *Művelés 2-3 fillérről is emelkedtek az árak. Az utradalmi fajták eddigi fokozott 22 filléres árra 28 fillére járunk. A vespéridi, egri, vintsonai erősebb fajtorokért ma már 50—80 fillért is elkérnek.*

Most látszik meg, hogy mennyire indokolatlan és helytelen volt az, hogy a magasabbban indult szüreti újborárak novemberben visszasettek. Tiszta a spekuláció mesterkedése okozta ezt az árcaest, melyet igazán semmi sem indokolt. Amíg bizonyos hogy míg a múlt évben május 7-ének kellett megvárni a drágaságok kálit, hogy a nyomott borárak szilárdulhassanak, addig ez az ármelegítés elég komoly meztérekben már most, január végére bekövetkezett. Jóllehet nem szokás és nem is hálás feladat, azonban mégis azt tanácsolhatom szőlőgazdátársaimnak, hogy most ne nagyon sietessenek a teljes borárszárdulás elindítására. Ami a pénzre szücskérik van a tavaszi nyári és egyéb munkálathoz, azok megfellelő mennyiségű bork, természetesen, el kell adni, a teljes készletnek elhelyezésével azonban most talán nem stessünk. A maínál alacsonyabb árak nem valószínűk, mert a készletek állandóan fogy-
nak. Később az olvasók állandóan figyelmeztetünk a teljes termésre vonatkozóan, ha el akarnak adni borkból valamit, mindenesetre hivakozhatnak a vevő előtt az ismeretért irányárakra.

A gyümölcsös-pátlók-árak változatlanok. A csemegezőlőfészkek iránti kereslet élénk.

Apró fátandcsok

Fagy ellen a fáknak és bokroknak legjobb védelmet úgy biztosítunk, ha alattuk a talajt megrágyázunk. A trágyázást talajban erősen dolgoznak és így melegek termelnek a baktériumok. Ez a meleg nagyon jó hatással lesz a fák és bokrok gyökérzetére, minek következtében még az erős fagyok hatása alatt se szenvednek.

A baromfiaknak a téli hónapokban adjunk veszel kicse langyos keveréket, mely álljon buzakomból, árpa, tengeribizonyos darabjából s ehhez keverjük kacsahulladékot, esetleg főtt burgonyát, száritott akác- vagy csalánlevelet, még jobb incerna- vagy löhèreveletet s 2—3 százaléki olesó takarmánnyal. A keveréket adjunk langyos vizet, esetleg langyos fehérvízű tejet. A fehérvízű tejknek kitűnő hatása a tojástermés tyúkállományban. Fontos, hogy ezt a langyos és nedves keveréket kis vályuskában adjuk oda s etetés után a vályuskát öblítsük ki tisztára, miáltal sok megbetegedést kerülhetünk el. Estére meg kapjanak a baromfiak egzszeneni tengerit vagy ennek híján egyéb más, egzszeneni eleséget. A télen és esti etetéskor adott tengerinek nagy a melegteljesítő hatása.

Zöldseget és gyümölcsöt tartalmazó kamráink télen is kellő időben és óvatosan szellőztetendők. Ha a helyiség nedves, akkor a szellőztetés csak száraz időben és főleg déltájban eszközöljük, ha pedig száraz a kamra, akkor fagymentes ójszakákon.

Allatainkat télen se részesítsük egyoldalú takarmányozásban, hanem adjunk nekik természetesen és változatos takarmányféléket. Pilevő állatainknak ne csak abrakot és szalmát adjunk, hanem etessünk, különben a fiatlokkal, szénát és föld növényi sejteteket tartalmazó gumós és gyökérvényeket is, mert ezek foglalják magukban az egzségessé fenntartáshoz szükséges, illetve a fejlődést biztosító vitaminokat. Ha szénakszerletnek szűköskor, akkor biztosítsuk azt először is az egy évben által csükk és borjúk, továbbá a juhok, szoptató, illetve fejlődő anyatállatok részére. A többi állatok takarmányában a hányszó szénát egészítsük ki szalmával, abrakkal és víznyes takarmánnyal. Az abrakfélek ára felette magas. A földmívelésügyi kormányharkodik ugyan vármentes tengeri behozatallal és a gazdasági felügyelőségek után kiosztással és melész kintalásával a szénák gondtalan csükkítését, de azért mégis az a gazda jár legjobban, ki saját termelési szempontjából tudja a kitélelt biztosítani. Az abrakfélek közül ma is aránylag a tengeri a legolcsóbb. Ha fehérjetakarmányban van hiány, akkor az olajpocsókák felhasználása a leg-gazdaságosabb.

A télen fiadzó, előrehaladottan vemhes kocákat jól kell tartani, hogy a magzatok jól kifejlődjenek és a tejtermelés kedvezően alakuljon. A vemhes kockákkal etessünk naponta 1½ kg abrakot (tengeri, árpat, korpát és fajlagosságát vagy hívelyes darát) 1 százalékos szénavas mésszel kiegészítve, továbbá répát vagy burgonyát.

ADÁS-VÉTEL

Eladó családi ok miatt egy M. E. B. jelli, petroleummotor, 4½ h. p.; Hofher-gyártmányú kocsi szerel, uzembiz, keveset használt. Továbbá egy körfűrészlállványal és egy majdnem új keményfa tizedes mérleg súlyokkal. Cim: *Iffy Kovács Sándor, Okoragy, Baranya-megye.*

Eladnék 5000 szál borsmenta gyökérvény gyökeret. Cim: *Hugyecz Mihály, Kezel (Pest-m.), Mozgólta 93—4.*

ASSZONYOKNAK, CEÁNYOKNAK

A fogápolásról

A rendszeresen végzett fogápolással nemcsak fogainkat, de egzségsségünket is óvjuk, mivel a szájbán, a fogüregekben meglepettett fertőző csirké szervezeteinkbe kerülve, súlyos megbetegedéseket okozhatnak. Eppen ezért már a gyermekeket rá kell szoktatni, hogy naponként kétszer, reggel és este alapos szájbőtítést és fogmosást végezzenek. A családban mindenkinek legyen külön fogkeféje, melyet használat után vízzel jól öblösztik és lehetőleg külön fogmosókészlettel.

Fogmosáshoz háziszappant, fogpórt vagy fogpópet használhatunk. Fogkeféles előtt jól öblösztik ki előbb a szájat. (Legjobb alkoholos vízzel), hogy az ételmaradék a fogközökkel kikerüljön. Ezután következhet csak a fogkeféles, ezzel megkeztítjük a fogakat a rájuk rakódott ételpéldetől, lepedéktől, mely igen alkalmas a betegségek okozó csirké letelepülésére.

A fogakat felülről lefelé keféljük, nem pedig vízszintesen, mert a vízszintesirányú keféléssel a fogra tapad lepedéket a fogközökbe sodorhatjuk be. Nem elég azonban a fogaknak csak külső felületét dörzsölni, hanem végig kell kefélni a fogazat teljes felületét, tehát a belső oldalait is. Lehetőleg sürű száú, kemény kefével használjunk, mert az ilyen kefével való dörzsölés, megedzi foghugyszókat, megszünteti annak vérzésnyességét és fertőzősekkel, gyulladásokkal szemben ellenállóbbá teszi.

A legundocsabb fogápolás sem ér azonban semmit akkor, ha a szájkülsőn rossz gyökér és romlott fog van, mert a fogazat többi részét és az egzség szájrületet megfertőzi. Legelőször dolgunk legyen azért ilyen esetben, hogy orvossal hozassuk rendbe a megbetegedett fogat.

Divatós diványpárnák

A fehéritetlen háziszőttese himzett s népművészeti munkával díszített párnák, mint a sarkói, buzskái, mezőkovesdi és székyli irásos párnák mindig divatban vannak és a legfinomabb izlással berendezett lakásoknak is díszere válnak. A munkás madelirásli-, goblein- és kelmipárnák, terítők helyett azonban divatba jáltak az egyéni összeállítású kézimunkák, melyeket a háziasosság sok tenődjő mellett is elkészíthet, egy-két délután, ha kezügyessége és jó ízlése van. A párna anyaga különféle színű selyem, filc és dűftén és ezeknél árta tőrökszenek, hogy már az összeállítás által a párna felső lapján csinos mintákat képezzenek; esetleg az egyezintű alapra filcből kivágotó virágokat, szb-és erősítenek. Nagyon divatos a himztés, de ebből az újszerű párnákon csak keveset alkalmaznak; a

párna egyik sarkába himzett virág, párvaszoms tájkép, kiskacska igen jól fest.

KÁNYA TERÉZIA

Ételreceptek

Hamis vescesenyé. Háromnegyed kilogramm marhahús megdarálunk, sovaj, borsossal fűszerezük, pogácsát formálunk belőle, liszbe mártjuk, forró zsírban hirtelen kisütjük és azonnal asztalra adjuk.

Hamis nyul. A levelesen fórt negyedik kilogramm marhahús negyedik sertés húst megőröltünk, 5 dekagramm szalonát kockára vágunk és kevés borsal meghintve, fél házdnyával pirósra sütjük. Ha a szalonja kisült, a burgonyát kiserjük belőle, a szalonját a hús közé keverjük, sőt, majoránndát adunk bele. 3 dekagramm zsírral és 2 dekagramm liszettel világos rántást készsítünk s mikor kissé kihűlt, a húsral összekeverjük. Morzával megszórt deszkán a húst nyugalgira formára alakítjuk, aztán zöldséggel egy fél zsírral kikent tepsihez tesszük és tejfőllel pirósra sütjük. Levét szűrtán átörve a kintáltna húst öntjük.

Hajas tézta. Egy deka élesztőt főldec langyos tejben, 3 kádéskand, cukorral elkeverünk és meleg helyen, megkelesztjük egy kicsit. Félkiló liszt középsőbe két tojásgárgájt és kevés sóz tesszük, utána az élesztőt tejet, ecetet és langyos tejjel rétesétiszt készítünk belőle. Mikor már jól kidolgoztuk, lekarakjuk és hideg helyen félórára pihentetjük, utána kinyújtjuk és 80 deka, már előzőleg kidolgozott, és lehátyázott hájat kentük rá, vágvázra, hogy ki ne szakadjon. Aztán összehajtogatjuk és közé-közbe pihentet, háromszor újra kinyújtjuk. Utóljára kisujjny vastagra nyújtjuk, forró késsel feldaraboljuk s dőval, vagy ízzel megöljük. A megmaradt tojásgárgájt félórára pihentetjük.

M. kir. Növénytermelési Hivatal

(Budapest, V., Kossuth Lajos-tér 11.)
a tavasszal forgalomba hoz kis és nagy tételekben
nemesített vetőmagvakat
és pedig Mezőhegyesről: Sz. (Száz-
kás) Putyi kukorica, Sz. tavaszi 6
soros árpa és Sz. zab;
Kompoltrót: F. (Fleischmann) lö-
fog kukorica és F. zab;
Bábolnárd: Sz. zab, Sz. tavaszi 6
soros árpa és Sz. Putyi kukorica
vetőmagvakat.
•
Bővebb felvilágosítást
lenti hivatal ad.

T. ELŐFIZETŐINKHEZ!

Tisztelettel kérjük azokat az igen tisztelett előfizetőinket, akiknek előfizetése január hó 31-én lejárt, hogy a csatlózt belézési lap felhasználásával az előfizetési díjat sáveszkednek tekintik, nehogy a lap kilődésben fennakadás álljon be.

ELŐFIZETÉSI DÍJAINK!

- Negyedévre 1 P
Félévre 2 P
Egész évre 4 P

Mutatványozmatot levelezőlap-kérésre készséggel indítunk.

A VASÁRNAP kiadóhivatala. Budapest, V., Báthory-utca 24.

A FŐVÁROS

A jobboldali világnézet térhódítása a fővárosban

A Központi Statisztikai Hivatal tudós elnöke összefoglaló tanulmány keretében foglalta össze a fővárosban a kommün s a forradalmak óta megtartott képviselő- és törvényhatósági választásokat, s a szakmák körében vizsgálta meg azt a tényt, hogy a főváros meggyőződése mind tisztábban és erőteljesebben nyilatkozik meg a jobboldali, a keresztény világnézet mellett. Kimutatja, hogy a szociáldemokrácia, a baloldali világnézet legerősebb pillére, amely köré a többi baloldali pártok is nyíltan, vagy burkoltan csoportosulnak, s amelynek győzelme bevallottan, vagy ántudatalan előkészíteni igyekszenek, a kommün követő állásütközés után erős ellentámadásba mentek át, de ez az ellentámadás igen rövid idő alatt összeomlott és azóta minden egyes újabb választás a szociáldemokratá szavazatok számának rohamos csökkenését hozta magával.

Amikor a kommün után a szocialista párt újra akcióba lépett, a jobboldali pártok a választáson mindössze 31.1 százalékat kaptak meg az érvényes szavazatoknak a baloldali pártok 68.9 százalékos szavazatával szemben. Az ántudatos fővárosi választóközönség azonban mindinkább kezdett behódolni a keresztény nemzeti gondolatot kifejező jobboldali világnézetnek s a főváros nagyszámú izraelitái lakossága és szervezett munkássága ellenére, végül is abszolút többségre juttatta a jobboldali pártokat. A múlt évben tartott országgyűlési képviselőválasztásokon a Nemzeti Egység Pártjára estt 26, a Keresztény Gazdasági és Szociális pártja 26.8, a szabadelvi és demokrátiás ellenzékre 18.9, a szocialistákra 22.5 százaléka az érvényes szavazatoknak.

Ez a gyűzelem pedig az ország legvegvesebb lakossága városában, titkos szavazás mellett következett be. Ami sokatmondó és erősen megnyugtató politikai tény.

22 millióval tartozik az állam a fővárosnak. Szendy Károly polgármester rendeletet adott ki, amelyben utasította az összes fővárosi üzemet, hogy állítsák össze az állam tartozását a főváros egyes üzemivel szemben. Az összeállítás szerint az állam keresk 22 millióval tartozik a városnak s ha ez a követelés befolya, a főváros költségvetése azonnal egyensúlyba kerülne.

H I R E K

Nézz az égre...

Nagyon messze vagyok Tóled, De ha az est csillagait kigyújtja, Közölsz vísz hozzád a esend, Mintha lelked a lelkemhez simúlna. Mintha a szellőgömbökből Lelked sóhajregészeit fogjam fel; Hangos sóhaj ezt kérdésem: Hogyan jöttél ilyen messze hozzám el? Tiszaparton minden este Szemlélem — ha csillagpetytes — az Leget, Hangos sóhaji küldök hozzád, Ajkám Téged szép neveddel emleget.

Nézz Te is fel, ha a magány És messzeség fáj, mint nekem oly nagyon,

Találkozik tekintetünk Valamelyik rányagvó csillagon!

MUZSI JÁNOS (Lesencei tvánd)

Uj elbeszéléstünk. Mai számunkban kezdjük el a kiváló magyar íróné: Kesztlyúsné Balogh Margitnak rövid történeti elbeszélését, amely a 48-as évdi vízértárába viszi el az olvasót. Kesztlyúsné Balogh Margit író magyar lélekkel ír történetét olvasóink különös figyelmébe ajánljuk.

Százezerpergős adóhátrálék van a síklozi cigánytelepen. Halász Antal miniszter tanácsos, pécsi pénzügyigazgató Baranya vármegye közigazgatási bizottságban a síklozi cigánytelep lakóinak adótervezéséről tett legutóbbi jelentést. A jelentés szerint a cigányváros évek óta összegyűjtött adótervezés meghaladja a százezer pengőt és levés remény van, hogy az államkincstárnak ez a kinnlevősége befolyjék, mert a cigányváros ingatlanra nem igen lehet végrehajtást vezetni. Egyrészt, mert a cigányok kartelszerűen nem valószínűk egymástól, a város polgári lakosság pedig idegenkedik attól a gondolatától, hogy a cigányvárosban lakjon, vagy telker vásároljon. A cigányvárosi cigányoknak ez a szerencséje. Tovább sem adoznak, amellet háborítatlanul birtoklik adóhátrálékkal telerhelt házaikat.

A MÁV üldözi a protekcióit! Az Államvasutak igazgatósága a minisztertanács hozzájárulásával szigorú rendeletet adott ki, amely súlyos pénzbírsággal, ismétlődés esetén pedig fegyelmi eljárással sújtja azokat a tényleges szolgálatban élő vasúti alkalmazottakat, akik előzetes kikérdésével kapcsolatban, akár bármily más szolgáltatás ügyében közbenjárók közreműködését veszik igénybe. Az Államvasutak igazgatóságának ez a rendelete a vasúti szolgálatban elengedhetetlenül szükséges szigorú rendet és fegyelmet ilyen téren is biztosítani kívánja.

Nem hirdették vástát, mert nálunk egész éven át mindig kitűző áruk ádósán csúszolhat. Olvassa el a Vasárnap mai számában megjelent hirdetésünket, meg fog győződni arról, hogy csak nálunk érdemes venni. Pérsorunk pár cikkei például: Selyemnyitú virágos ágytakaró-damaszt méterje P 1.68. Paplantepedre való 130 cm. széles kitűző mibőségű, méterje P 2.76. Tücsöknyitú ágytakaró (1. ábr.) 6. nagy szabványú összesen P 6.90. Egy párnyerendelésel meggyőződhet égitünk, több mint 10 éves, szolid, teletkimeretes és az egész országban elterjedt verőköntös ellenszerével találkoztunk kiszolgálásunkról. Cégünk pontos díja: Olcsó maradék, szövet-és textilraktár, Budapest, Királytér 32. Csak az udvarban (sarkház).

Egy öreg „Gyöngyösbokrétás” tragikus halála. Kiskunhalas erdejében dolgozott Tabáni Kovács József 75 éves birtokos. Hirtelen szél kerekedett, amely kicsavart egy tölgyfát és az idős emberre zuhant. Tabáni Kovács József halálisan megérsült és rövidesen meghalt. Kiskunhalason öszinte részvéttel kélteti a mindenki által ismert „Jósi bácsi” halála, aki a bokrétaoknak talán legidősebb és legdelécebb működő tagja volt. Fiatalkorától a környék legkitűnőbb táncosa volt és öreg korában is korát s a fiatalokat megegyezőtlen könynyedséggel lejtette a régi magyar népi táncokat s az ősi verbunkos táncfigurákat.

A világválság két év óta enyhül

A Szent Imre Szendy minapi öszszövetelén Schandl Károly dr., az OKH alelnök-vezérigazgatója nagy érdeklődéssel kísért előadást tartott „Gazdasági és erkölcsi válság” címmel. Előadésában hangsúlyozta, hogy a történelem során minden nagy háborút gazdasági válság követtelt. A világháborút követő válság feloldásában a kezdő szerepe jutott Amerikának, amely olcsó talermérséggel tönkretette Európa mezőgazdaságát. Az európai agrárszorgok vásárlóképességének teljes leromlása krízisbe sodorta az ipari országokat is és a genfi Nemzetközi Munkahivatal ma a 30 millió munkanélkülit, tehát 150 millió kenyérfélkülit embert tart nyilván. A gazdasági válság ezután erkölcsi törre is átcsapott és világszerte forradalmi jelenségek kísérték az egyre növekvő gazdasági krízist. Böven tárgyalt az előadó az erkölcsi válság leborzalmában torzszültötjt: a bolsevizmust, majd azt fejtegette, hogy az erkölcsi válságot a gazdasági krízis csupán kimélyítette. Befejezésül hangsúlyozta, hogy a valódi és hitélet erősítése ez az út, amely a legbiztosabban vezet a kibontakozáshoz az erkölcsi krízisből. A gazdasági világválság két év óta enyhülében van és a gazdasági élet feloldásához elöszigeti az erkölcsi élet helyreállítását is.

Két kilogramm aranyat találtak a miskolci rendőrség. Január hó 17-én a késő délutáni órákban a miskolci államrendőrség épületének egyik félrelosz részében két kilogramm aranytalant, amelyet minden bizonyossággal azok a valuta- és aranycsempész rejtegettek el, akik az elmúlt napokban a rendőrségen jártak. Két aranytalant súlya 75—75 dekagramm, a harmadik pedig félkilónyi súlya, amelynek értéke még a rendés forgalmában is több ezer pengőre rug.

Földbészaga egy hónapig élt. Egy spányországi jelenet történt, egyik falu közelében, az erdőben évtelűk meztelen egy vadász, aki harmónegy nappal ezelőt nyomatlanul elttint. A vadász, mint most kiderült, földmészá tette el. Feje és karja szabadon maradt, de a földtömeg ald nem tudta magától kiálti. Teljes egy hónapig azoknak a fajoknak és gyökereknek táplálta magát, amelyek az erdőben maradt, ki jével elérhett. Körháza szállították.

A Pilisi Gazdakör gyásza. A Pilisi Nép- és Gazdakör tagjait súlyos gyász érte, elvezették kiváló előnökök Kereszty Györgyöt. Az erdemekben gazdag elnök nevéhez fűződik az a komoly gazdaköri élet, ami az utóbbi időben Pilisen megindult. Mint tekintélyes gazda előjárta azokban a mozzalmakban, amelyek gazdákársai és egész község lakosságának érdekeit szolgálták. Ez a tevékenység emelte őt egyhangyan az elsőnöki tisztségre. Elhunytáról a Falu-Gazdaszervezés vezetősége is fájdalommal emlegette és részvételt a gazdakör elsőnökséghez intézett levélben fejtette ki.

GAZDATUDOSÍTÓ

Husz százezerrel magasabb az idei exportpiac ára

Az Országos Mezőgazdasági Kamara és a Kiskereskedelmi Hivatal kívánására a Magyar Nádkielveti Egyesülés a nád termelői irányfárát, a termelőhelyen történő átvétel esetében exportárkévént 60 fúterben átléptette meg. Ez az ár a tavalyival szemben mintegy 20—25 százalékkal magasabb. A termelői kévéék nagysága vidékenként változik, azért a nád árát az exportkötés szerinti irányelv-megállapítás. Egy-egy exportkötésére 1 méter átmérőjű.)

Hatvanpengős áron vásárolják a németek a bihorhermagot

A Kiskereskedelmi Hivatal közölte az exportértékelésegekké, hogy Németországgal megállapodás jött létre a bihorhermag átvételéről árra vonatkozóan. A megállapodás értelmében a német határpártában levő bihorhermag 55 mázsa árán, mennyiségi megkötésű nélkül szállítható a magyar bihorhermag. Ez az ár az exportorszon és a költség levonásával budapesti partibusban mázsléért 60 pengőnek felel meg.

Kukoricavetőmag-kiosztás

A földművelésügyi minisztérium növénytermelési hivatala az év tavaszán magokért megvásárolt kukoricavetőmagot fog részünt nagyszámúak, részünt kiszsádkok között kiosztani. Az igények a kukorica budapesti tözdei alapját képező megfizeti, míg a mázsákéért három pengő vetőmagfelárat és a vasúti szállítási költséget az akció viseli. A vasúti költséget a gazdáknek kell kifizetniük és azt a hivatal a fuvarjelvény ellenében megfizeti. Vetőmagszaporított gazdaságok közelében fekvő községek kiszsádkú csere ellenében is kaphatnak kukoricavetőmagot, ez esetben a szaporított gazdaságok részére körülbelül 15—20 százalékos többletet is kell adniok. A kiszsádkok az igénylőt lehetőleg a községi áhjártsági útján a vármegyék me. kir. gazdasági felügyelőségek felé bejelenteni. Bészletekben felvilágosítást a növénytermelési hivatal (Budapest, V., Kossuth Lajos-tér 11. m. kir. földművelésügyi minisztérium) ad.

TANÁCSADÓ

Kérdés: Hogyan legalkalmasabb a horoldó ottenni, amikor a bor kifogy bele? (353). — Felelet: Vigye ki a horoldó (ha csak nem nagy árásközdőráról van szó), az udvarra, pincébe, gondosan öblítse ki tiszta vízzel. Ha dohos lenne gyenge lúgosvízzel kétszer is forrázza ki, utána hidegvízzel öblítse, ha teljesen esztérség, tiszta a szaga a horoldónak, akkor heköntök számíva, egészen el benne áhjártsági kánt, majd renieszen zárt ruhafüggöny alá, a hat tödőnyílást és így helyezze el a pincében.

Kérdés: 1. Füstöl és öreg füstöl enydrással szétválasztva. Hogyan védelem meg őket? Melyik mandula legalkalmasabb a természethez, hol és mennyirei kapható a csemétje? (P. I. Berettyófalva). — Felelet: 1. A su rendszert már a beteg fát, illetve beteg ágakat támadja meg. Legjobb lesz, tehát a megtámadott fát vagy fágat levágni és elértelni. A fát azonnal tüzéllék el, mert ha fűszessék a fát, azonnal kiábró kiábró rovarok: 2. Természetesen a Diósdí felápolójuk, Diósdí roszárváru, a Szisz mandula, vagy a Szultán falánk. Csemétje: megrendelhetők darabonként 70 filléret a „Növényvédelem” újság gyűlömlényfaktakciója útján (Budapest, földművelésügyi minisztérium, Kossuth Lajos-tér 11.).

Kérdés: Köznyelvényben két korlatolt társasági joggal felruházott üzlet van. Ezek nem tartják be a megengedett korlátok között a társasági joggal felruházott üzletnek kárt okoznak. Hol kaphatók erre utalás intézkedései? (S. J. F. Dány). — Felelet: Forduljon a pénzügyőrszéghez panaszával.

Kérdés: Apánk után ötven örökösök egy részvényét. Az egyik örökös kiskoruk. Ki lehet-e a kiskorú része nélkül a nagykorúak részét venni? A kiskorú a részét megkapja-e? (1983. sz. előfizető). — Felelet: A nagykorúak kivételét részüket, azonban a kiskorú részét nem lehet kivenni. Biztosítvány okirattal elfogadnak, amelyből hitelrefordulást megállapítható, hogy a részvény örökös illet meg.

Gyarapodás ma is lehetséges!

Egyik neves közzgazdászunk tanácsa: Többtermelés, jövedelmefokozás... nem üres jelszavak! Szerezzen be tavaszra csak pár száz Afus-ali, Szőlőskertek Királynyere és még néhány fajta híres cemesegzőlővesztőt. Ültesse el, oltsa be régi rosz borszölőibe, ha elszaporította: áldás kísérő munkáját. Nem kell sokat venni, kevéssel is kezdheti. Ezek természetért háromszoros pénzt kap. A vesszőket bizalommal rendelje a

Bohn-teleptől u. p. Árpádközpont Csongrád megye.

Ajánló szomszédoknak is a VASÁRNAP-ot!

Kérdés: Fiam Mesótur város villanytápolon volt alkalmasra, mint tanács. Kérem mint segéd. Kérdés: — Hőállóitól 1-1/2 évig — mint pénzbeszélő. Most lemondott nek. Követelhet-e végkielégítést? (Műszerés, 12. Sarvas). — **Felelet:** Nem követelhet.

Kérdés: Öten vagyunk testvérek. Anyuk meghalt, apánk a birtokot nekünk iratta. A testvérek úgy eveztek meg, hogy míg az apa él, az ingatlan haszonbélvezet az apának hagyják. Ez a teletkönyvbe nincs bejegyezve. Most az apa háza újrat kő épén a területet Van-e jogja ehhez? (J. J. Bakta). — **Felelet:** Bár a teletkönyvben a haszonbélvezeti jog nincsen feljegyezve, kötelemlapon az apa az ingatlanokat használhatja, s ha a gazdaság értéke megkivánja, fákat is vághat ki, azonban ez nem foglalhat rablógazdálkodásá, hanem csak olyan mértékben, amint azt a józan gazdálkodás megengedi.

Kérdés: Van-e érteke 1910-ben jegyzett szövetkezési átszervezés? (Cs. J. Kocsi). — **Felelet:** Csak abban az esetben, ha az 1920-ban elrendelt bejelentési kötelezettségnek elég téve. Különbönl értéke nincsen.

Kérdés: Köszögynök határának fele, mint vadászterület bére van adva, másik felére pedig önálló vadászterület. Mikor a közeg eltiltóirósága a vadászterületet bére adta, úgynevezett bejelentett, de azaz az indoklásból, hogy az az ország a közeg út, kérszünk eltiltást. Ebből bejelentésünk, azonban azaz a feltétellel, hogy akkor az önálló vadászterület is járuljon hozzá ugyanekkora összeggel. Van-e jogunk ezt követelni? (R. J. Tiszaroff). — **Felelet:** Nincs.

Kérdés: Beiratkoztathat-e a mezőgazdasági iskola második osztályába az, aki a légi gazdasági iskola két évjányánál sikeresen elvégzte? (K. S. Molnár). — **Felelet:** Igen.

Kérdés: Harmadik feleségem van. Feleségem egy kis birtokot rendelkezik. Feleségem már többször megígerte, hogy nála elvált, az ingatlan haszonbélvezetét a vadászterületre ráhagyja. Ha végrendelet nélkül halna meg, elvehetik-e az ingatlan haszonbélvezetét a feleségem rokonai? (J. P. Ákástó). — **Felelet:** A haszonbélvezet csak abban az esetben illeti Önt meg, ha a felesége végrendelettel Önt hagyja.

Kérdés: A feleség nevén álló ingatlanok öröklésére a férj első házasságából született gyermekeket (Sz. Gy. Győr). — **Felelet:** Nem.

SZEBEKESZTŐI ÜZENETEK.

K. J. Mezőhegyes. Sajnos, elhelyezkedési lehetőséget nem tudunk az Ön részére felajánlani. — **K. J. Hajdúszoboszló.** Számunkról ismeretközű feltevel küldtünk az Ön részére. Károl Lajos osztály. Budapest, IV. Kammermayer Károly-u. 3. — **B. O. Babot.** Sorsjegyet nem nyertek Vitéz Mecser András képviselő címe: Budapest, IV. Petrófi Sándor-u. 14. — **Gazdálkodó.** Felvilágosítás csak a járási népokozdó köznevelésé, forduljon oda kérdésével.

T. J. Kötélek. Bria meg, hogy milyen körülméket akar használni a nitkó elállítáásndi és pedig ml lesz az alapanyag és milyen nemek követeit akar benne megynótl és ezekenl pontos keverést arányát, mert csak ez esetben tudunk felvilágosítást adni a ciselőzatl illetélek. Annlyit azonban közölhetünk, hogy csak nemesebbít álló keveréket lehet Péti Nitrogén Műtrágyagyár Rt. Budapest, V. nádor-u. 21. — Magyar szövetés gyümölcsstermelék országos szövetkezet. Budapest, VI. Andrassy-ut 8. Ez utóbbl cím a kérdézet lapé is. A kérdézet gyártól egyes darabokat nem érdemes hozatni, mert drágábbba kerül. mintha kereskedőnl szerepnl be. — **F. J. Nagrédlő.** A kért szakleírás címlere már megküldtük. — **M. F. Csoma.** Hogy lesz-e ilyen pályázat, most még nem tudjuk. Tessék bejelenténi hozzánk, majd elővassuk és megbírájuk. Verséből közölünk. — **M. F. Budapest.** Naponta 12-2 órá között, szerda kivételével. A rövidbél vésert a közlendők közt írtattuk. — **Cs. I. T. Szabó.** Az első közölmi festék — **F. L. Dévavány.** Míg a récébbelöl is van közzé alkalmas. — **K. G. Vindornyasztóság.** Válogatunk belőlük.

Arany- és ezüstpénzek ára

Aranypénzek: Tözelel jegyzése szűnelel.
Ezüstpénzek: 1 darab egykoronás 38 fillér; kétkoronás 76 fillér; ötkoronás 2 pengó 18 fillér; régi egyforintos 1 pengó 4 fillér.
Szléniszt kilogrammja: 98 pengó.

T R É F Á K

Csak kiméletesen
Az anyós nagybetegem fekszik és a doktor, mikor reggel újra jön, megkérdi a vejétől.
— Megmondta neki, hogy már legfeljebb csak három napja van?
— Megmondtam.
— Es kiméletesen mondta meg?
— Nagyon kiméletesen.
— Hogyan?
— Először egy nappal kezdtem.

NETTOSPRIC
dugattyúnélkül
gyümölcsfajpermetező készleték.
Olcó, nincs benne bórózes, nem szárad ki, nem romlik, nem kopik. Egy perc alatt szétszedhető és könnyen tisztítható. Alkalmas permetezésre, főtűzoltásra, megszélésre, úgy bármilyen edényből, mint hálpuftnyból.
Kérjen díjtalan leírást.
Gyártja és forgalmazja hozzá:
Takács Károly, nyug. Máv. előjáró, Budapest, VI. Kerekes-utca 28.

Vásárok jegyzéke

Vasárnap, január hó 26-án. Nincsen vásár.
Hétfő, január hó 27-én. Állat- és kirakodóvásár: Bakfalvatháza, Kálóz, Kapuvár, Putnos, Salgotarján, Seregelyes, Vámosperjes, Verpelét. — Ló-, marha- és kirakodóvásár: Vasvár, Vép, rakodóvásár: Irén, Jánosbáda, Salgotarján, Szalkszentmárton.
Szerda, január hó 29-én. Állat- és kirakodóvásár: Ajka, Veszto. — Állatvásár: Kőszeg. — Ló-, marha- és kirakodóvásár: Hőgyész.
Csütörtök, január hó 30-án: Állat- és kirakodóvásár: Marcalto, Tornaszentandráš. Ujfehértó.
Péntek, január hó 31-én. Állat- és kirakodóvásár: Szentes.
Szombat, február hó 1-én. Állat- és kirakodóvásár: Csánádpalota, Szentes. — Állatvásár: Kislajszállás.

A PRÉDIKÁTOR

ELBESZÉLÉS ★ IRTA: KESZTYÜSNÉ BALOGH MARGIT 1

A sarkadi bogárhátú, fehér parókára szed, csillagtalan, nyári éjszaka beközpogtatott két, magasrangu katonatiszt, 1849-ben.

— A Haza nevében kérünk bebecsátást, nagytszeteletű uram!
Rossz hírek jártak már akkor, a debreceni csatát elvesztették az özönli oroszok ellen, nagy bubánat szállotta meg a magyar emberek szívét, gyötrelmes kinnal mehozédett a lelekre az alkonyuló szerencse érzése.

Veress Ferenc prédikátor, a hazafiú erények dicsőséges mártírja, síetve nyitott ajtót:
— Házam, életem, mindenem a Honé. Tessék besétálni.

Fáradtan, porosan, ekeseredetten lépett be a két tiszt, nagy ládát vetek le a lovak hátáról.

— Mit hurcolnak magukkal az urak?
— A legelső szobájában, zárt ajtók mellett megmondjuk.

Átvezette őket a pap az alvó gyermekek ágya mellett az egyablakos, hátulsi, kis szobába, ráfordította a kulcsot a zárra és várakozóan nézett az idegenekre.

A tiszték lehajtottak a ládára, felnyitották a lakatokat, leemelték a tetőt.
Öseszékuklott Veress Ferenc alatt a láb, odabóbbant a padlóra, térdeléshez nem szokott teste, felzokogott keserű sírálással:

— A Korona! Jaj nekünk, szegény magyaroknak!

Tenetetlen fájdalommal nézte, hogy helyezik fel az asztalra a bibortársony párnát, rá a félétt, szóköteteket ereklévt, mellé két oldalon fehér viaszgyertyát gyujtanak, hogy ne legyen sötétben, kivonta kardját az

egyik, helyet keresett alváshoz a társa és mély csöndesség borult a szobára. Sokára szólalt meg Veress Ferenc:

— Idáig jutottunk hát?...
— Veszve minden, — sottogta a koronaór — visszük a magyar király jelvényét...

— Ki ne mond! — csattant föl a pap — hogy hova. Azt ne tudja csak egyetlen ember, az is harapja le a nyelvét, ne árulhassa el soha!

— Nem lehet, bátyám, legalább hármunknak értesülve kell lennünk, ha tisztul a láthatár, ki adná azt újra a kormányának? Hát ha meghal az elrejtő és örök homály fedi, hol, merre a magyarok királyának koronája?
— Igaz, — csüggyeztette le fejét Veress — de egy a baj. Amit három ember tud, az már nem titok többé.

— Tulzás. Él még a hazafias, lángol a tűz a szivekben, hinni kell a magyarnak a magyarban.

— En nem tudok hinni, nem tudok hinni, értd meg, ember, nem tudok hinni... — sóhajtott kegyetlen erővel visszanymova a kibagyomok könyveket.

Szánakovna nézte a tiszt:
— Ha hitem nem volna, hogy bírnam az éhezést, álmatlanságot, a buhdosást? Ez az egyetlen erő, ami fenn tart engem, a többét, a Hazát, a mindenséget.

Szégvénytelen hallgatott el, magába mélyedve a nagytszeteletű ur. Gondolatrajok kergettek egymást az agyában, csak nézte, nézte a lobogó gyertyavilágot. Soká oszodott kóbulatából s akkor első érzése a házígazda szives szeretete volt.

Paparmorgót, szalonnát, kenyeret szedést elő a kasztlból:
— Egyél öcsem, erősítsd meg magadat, ha falatoztál, döjl le a másik ágyra, átvesszem az örízést.
— Kösözöm, bátyám, nagyra becsült felkínálkozását, de parancsom tiltja, hogy míg a társam alszik, én pillanatra is lehunyjam a szememet. A kivont kardot sem tehetem el a kezemből. De ha nem esnék nagyon terhére, rakja számba falatonként az enniváló, mert igazán éhes vagyok. Két óra múlva felköltöm a kenyeret, 6 veszi át az örízést, pihenek magam is, aztán hajnali pirkadaskor indulunk tovább.

Veress Ferenc vágta az apró kenyeret, a szalonnakockákhoz egész addig, míg meg nem elégtűt az éhez. Inni adott neki, majd kifordult szótlanul a szobából, maga után kívülről becsuksa az ajtó.

A vizitszobában keresztül ment s a forcimberből benyitott a nagy hálószobába, hol felesége aludt négy íthlon levő gyermekével, két nagyobb fia karddal szolgált hazáját, akkor már nem is tudta, merre? Földbe gyökerezett a lába, a másik pillanatban két ugrással a kis szobajától előtt termett s a kulcslyukon bekandikálól tizenkét éves Károly fiát nyakon ragadta:

— Te! — sottogta a fulébe.

Kivetkező emberi érzéséből, szoritotta a gyermek nyakát, ott vergődött a kis áldozat hangtalanul izmos tenyerében, csak hogy elkétkült, engedett a kéz.

Ellágyulva locsolta életre s mikor magához tért, komoran kérdezte:

— Láttad?
— Láttam! — vetette fel szemét bátran a megkintozt.

— Tudod, hogy ezért halál jár jutalmul?
(Folytatjuk)

Boldog vagyok ...

Boldog vagyok, mikor látom kis határunk ezer szép virágját, Felelte, játszva repdesni a mezőnek minden kis madárját. Érzem az éró kalászok átölelő édes zizegését, Oly jó látni határunkra rászólni a harmatgyöngyös éjjelt.

Mezőnek szép virágai tanítottak dalolni meg engem, Meghallétek a madáradalért, ha közüliük el kellene mennem. Ki ezedné le a virágot határmetri folyónak a partján, Ki vinné el babójának nyári estnek csendes alkonyatján?
IFJ. CSÖRGEI ISTVÁN (Mány)

Tempomba mennek ...

Tempomba mennek lassan, lassan. A kis harang cseng-bong, Leködött fejjel, szólán-mémán Barázdás arcu magyarok.

A szürke utcán felkavarja Az ámos port a fúrge szöb S a sok porlepte, csüggedt arc Nehéz, büs évekről beszél.

Kipege-kopognak, meg-megdálnak, Meghajlít ember-alakok; A port letörlik s mennek szótlan, Öszfejú, fáradt magyarok.
SZABÓ JENŐ (Vaspör)

Az első csók ...

Álom volt?... Nem!... Valóság! Álltunk a kiskapuva ketten, A szívünk telve boldogsággal Midőn ajkadon igen rebbent.

Igen rebbent, halk csók csattant, Óh, he szép is volt ... Csak álltunk a néma éjszakában, S fent nevetett a telhold.
IFJ. HORVÁTH GYÖRGY (Nagybátöny)

RÁDIO MŰSORA

Vasárnap I. 26

9.30: Hírek 10-11.10: Egyházi ének és szentbeszéd: mondja P. Budai Bertalan szentmonokori tartományfőnök. 11.15-12.15: Evangéliumi istentisztelet: prédikál Raffay Sándor dr. püspök. 12.20: Időjelzés, stb. 12.30: Budapesti Hangversenyzenekar. 14: Hanglemesek. 15: "Tájszertől gazdasági tanácsadó". Székely Elemer előadása. 15.50: Csorba Deszö cigányzenekara. 16.30: "A szőlők és a félévi éretés". Bozár Cecel dr. előadása. 17: Budapesti Koncert Szalonzenekar. 18: Magyar-cesh jókgörnek menközés a városligeti műtéjgárdánál. 18.30: Állástanal Zenekek Szalmónikus Zeneke. 19.30: Sport hírek. 19.45: Szám-melőadás a Studióban. "Verőfényen". Számml 8 fejr. Irta Kog Hejje. 21.35: Hírek, stb. 21.50: Fehér Donka hegedűl. Némethy Ella ének. 23: Farkas Jenő cigányzenekara. 00.05: Hírek.

Hétfő 27

6.45: Torna. Utána: Hanglemesek. 10: Hírek. 10.20: "Házartási balesetek". (Felolvasás). 10.45: "Öreg ember nem vén ember". (Felolvasás). 11.10: Vízjelzés, stb. 12: Harangszó, stb. 12.05: Horvát László gondozónak. 12.40: Hírek. 13-14.30: Rendőrhírek. 14.40: Hírek. piac árák. 16.10: A rádió híradóira. 16.45: "Béke és igazság". 17: Radics József cigányzenekara. 18.20: "A montekarói oslagtúra résztvevői Budapestben". Közvetítés. 18.50: Hanglemesek. 19.30: A Filharmoniai Társaság hangversenyének közvetítése. 22.05: Erőse-Szovitski szalonzene. 23: Angolnyelvi előadás. 23.20: Lakatos Lászlócs Tóni cigányzenekara. 00.05: Hírek.

Kedd 28

6.45: Torna. Utána: Hanglemesek. 10: Hírek. 10.20: "Akiútól még Napoleon is félt". (Felolvasás). 10.45: Hírek a kapadvirtokról. (Felolvasás). 11.10: Vízjelzés, stb. 12: Harangszó, stb. 12.05: Tolj Á-

pád és Toll Janosi cigányzenekara. 13.30: Weidinger Ede szalonzene. 14.40: Hírek. piac árák. 16.10: Asszonyok tanácsadói. 16.45: Időjelzés, stb. 17: "A tídjából korai fellismerése". (Előadás). 17.30: Budapesti Hangversenyzenekar. 18.50: Közvetítés Berlinből az épülő olimpiai Stadionból. 19.20: Ruttkay Aladár és Várady Izabella szerezmenylel. Dúdjaja "Közölte Tevz és Kalmár Pál. Kiseb Vidák szent cigányzenekara. 20.30: Hírek. 20.50: Hanglemesek. 21.15: Zéns részletek Al-pár Gitta. "Dubarry" című filmből. 21.40: Magyar kamarazene. 22: 23.45: Némethyvel előadás. 23: Valda Sándor -Pártos Ernő-jazz. 00.05: Hírek.

Szerda 29

6.45: Torna. Utána: Hanglemesek. 10: Hírek. 10.20: "Egy orosz lovag-lopótjáró utazása. Pertsziba 10-10-10" (Felolvasás). 10.45: "Balesetek a gyermekkorban". (Felolvasás). 11.10: Vízjelzés, stb. 12: Harangszó, stb. 12.05: Hanglemesek. 13.30: Nedeikovits Anna és Szörárd Ferenc éneke. 14.40: Hírek, piac árák. 16.10: A rádió híradóira. 16.45: Időjelzés, stb. 17: "Az égi csillagymesterek". Breznay Imre dr. előadása. 17.30: Bertha István szalonzenekar. 18.30: "Nemzeti Stadion a magyar kultúra szolgálatában". Karafíli Jenő dr. előadás. 19: Gergely László zongorázik. 19.45: Kis színpad. "Kanadától - Piripöcsig". Irta Bosin Endre. 20.30: Hírek. 20.50: Magyar Irny cigányzenekara. 21.50: Időjelzés. 21.55: Az Operaház tiszteletből alakult zenekar. 23.10: Francia nyelvű beszélgetés. 23.30: Tánclemesek. 00.05: Hírek.

Csütörtök 30

6.45: Torna. Utána: Hanglemesek. 10: Hírek. 10.20: "Időseim szemle". (Felolvasás). 10.45: "A vihar költészet". (Felolvasás). 11.10: Vízjelzés, stb. 12: Harangszó, stb. 12.05-13.30: A Mária Terézia I. honvédegyezkedés zenekara. 13.40-14.30: Zeno Singer Bolvika hegedűl. 14.40: Hírek. piac árák. 16.10: "Értékek a szobában". Nádai Pál előadása. 16.45: Időjelzés, stb. 17: "A trázja, a trágya és a rovarakirtótevek". Kadocsa Gyula dr. előadása. 17.30: Mándits jazz. 18:

"Magyar emlékek Lengyelországban". Komoróczy György dr. előadása. 18.30: Lugosy István tőrogatózik. 18.55: Kovács Ernő modern magyar költők művelője ad elő. 19.35: Az Operaház előadásának közvetítése: "Az Alrocsból". Zenéjét szerezte Verdi. 20.30: A rádió külgly negyedóra. 23: Percis Pál cigányzenekara. 00.05: Hírek.

Péntek 31

6.45: Torna. Utána: Hanglemesek. 10: Hírek. 10.20: "Sas Ede elbeszéléseiből". (Felolvasás). 10.45: "Ifjúaszi közlemények". (Felolvasás). 11.10: Vízjelzés, stb. 12: Harangszó, stb. 12.05: "Rokokó muzsika". 12.40: Hírek. 13-14.30: Országos Postázásnap. 16.10: A rádió híradóira. 16.45: Időjelzés, stb. 17: "A dolgozó Kassa". Surányi Lajos előadása. 17.30: Baranyai Lili zongorázik. 18.10: Sport hírek. 18.25: Magyar szalonköz. 19: "A hasis nyolc évig". (Felolvasás). Inre Mária. 19.30: Dool Erzsébet ének. 20.10: Kis színpad. "A juhásznak jól megy dolga". Hang-játék I felvonásban. Irta Szilárd János. 2: "Két árva az országton". Jelenet. Irta Szilárd János. 21: Hírek. 21.30: Hanglemesek. 22: Az Operaház tagjairól alakult zenekar. 23.15: Csorba Gyula cigányzenekara. 00.05: Hírek.

Szombat II. 1

6.45: Torna. Utána: Hanglemesek. 10: Hírek. 10.20: "Miklós Kelemen leveleiből". (Felolvasás). 10.45: "A belvárosi piébnia-templom múltjait meitük". (Felolvasás). 11.10: Vízjelzés, stb. 12: Harangszó, stb. 12.05: Járóka Feri cigányzenekara. 13.30: Hanglemesek. 14.40: Hírek, piac árák. 16.10: "Hátról László meséi. 16.45: Időjelzés, stb. 17: "Mit itzen a rádió?". Szervényky-szalonzene. 18.45: "A chillei Andokban". Matolay Tibor utatrjá. 19.15: Palló Imre dr. énekel. 19.50: "Góztühdör". Kosztolányi Deszö elbeszélése. 20.20: A bécsi rádióállomás műsorának közvetítése: "Ausztiria népezenéje". 21.45: Hírek, stb. 22.10: "A". Farsangi műsor. 22.40: Bura Sándor cigányzenekara. 23.40: Mándits jazz. 23.10: Kis Béla cigányzenekara. 23.35: Guttenberg György jazzzenekara.

REJTVEJNEK

F. I. á. a. u. k. (Beküldte Gergely Lajos Felső-mecseádól.)

1. Pontrejtvény.

125xszor álmós (á=ó)

(Beküldte Hetényi Sarolta Valéria Pálisszántól.)

2. Szórejtvény.

szalad fedő (b)

(Beküldte Szobányi Gizike Gemesht-vasártól.)

A rejtvejek megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával együtt a 7-ik számban közöljük.

Kérjük olvasóinkat, hogy a rejtvejek megfejtését az újsón belül önkvetlenül elküldjék el hozzánk, mert az elkövetkezettek megfejtők nevét nincsen módunkban közölni.

A folyó évi első számban között rejtvejek megfejtése:

1. Szórejtvény: Soroksár. 2. Szórejtvény: Péter és Pál. 3. Szórejtvény: Védnökö.

Megejtették: Ifj. Sánta Mihály, Gerzelye Lajos, Csató Sándor, Molnár J. László, Tarcsay Erzséke, Mezősáti Gazdalki, Márton Eszterike, Mamú Zsuzsika, Szalay Lajos, Vezek Emil, Hanusz Izabella, Nagy György, Tarnai József.

Jutalomkonvenciót nyertek: Csató Sándor (8.000), Samu Zsuzsika (Dunaszentbenedek).

A 2-ik számban között rejtvejek megfejtését jövő héten közöljük.

Tőzsdei megbízásokok

mindentemű értékpapírok, kötvények és szingetvelek vételére és előadásra legelőnyösebben teljesít BARNÁ BANK, Budapest, V. Nádor-u. 36. Telefon: 218-16, 104-87.

VÁSÁR ÉS PIAC

Fővárosi árak január hó 21-én. GABONATISZDE.

Készárnyiac. Buzsai fűz 77 kg-os 17.05-18.20, 78 kg-os 18.10-18.40, 79 kg-os 18.35-18.65, 80 kg-os 18.50-18.75; fűzszál 77 kg-os 17.75-18, 78 kg-os 17.90-18.15, 79 kg-os 18.05-18.30, 80 kg-os 18.20-18.45; diuna-tízal, tejér-megyel, dunántúli 77 kg-os 17.70-17.85, 78 kg-os 17.85-18, 79 kg-os 18-18.15, 80 kg-os 18.15-18.30. - Pestvárdéki rozs 15.50-15.60, egyéb 16.00-15.70. - Állományos szőlőszőlő 19-20, másodosztályú 18-18.75, hamadosztályú 17.90-18; takarmányára elsőosztályú 16.40-16.80, másodosztályú 15.90-16.20; zab elsőosztályú 17.40-17.55, másodosztályú 17.20-17.30; tenegri 14.10-14.20; bucsukori 12-15.50; Szent István 14.75-15 pengő métermázsnaként.

Határódiópa. Buzsai márcsúra: 17.81-17.82, márcsúra: 18.10-18.11. Róza márcsúra: 15.30-15.42, márcsúra: 15.40-15.50. Tenegri márcsúra: 15.54-15.55, júliusra: 15.70 pengő métermázsnaként.

Vetőmagpiac. (Mauthner Odón Magtermelés és Magyarországi Rt. heti jelentése.) Az elumit héten az érdeklődők középpontjában hosszú ide utána ismét a díborhernőjag állott, amelynek ára vérszint kivétel nélkül óségekre eszék-vetőmagok, a vételműsára egészen emelkedett, később azonban, túnylészes külföldi elhelyezés hiányában a kereslet csökkent és a piac kissé ellanyhult. Lucernmag. Kislé fokozott kínálat mellett az irányszeg egy árnyalattal csendesebb. Lóheremagban az üzlet változatlannal csendes. Igen élénk kereslet mutatkozik a korai vetőmagokra. 44: egyéb vetőmagok, elsőosztályos takarmányraemőg iránt. A Budapesti Áruház Értéktőzsde hivatalos jegyzési nyersárdról 100 kilónként budapesti paritásában: köles, fehér 22-25, vörös 20-21.50, vegyes 18-19; napraforgó, fehér 20-21, vegyes 18.50-19; lucernmag 15.0-15.8; lóheremag 142-123; búzavetőmag 18.5; mészmag 31-32; tavaszi búzabúza 32-33; csillagfű 11.25-12.25; tókáma, nagy 40-43, kis 31.50-32; mák (kék) 80-82; borsó: Víz-

tória 21-24, expressz 20-22; lenecs: nagy 42-47, közép 38-40; babok: dunántúli szolvány 30-31, dunántúli szolvány 30-31, gómblyú fűz 38-39, borsöz 38-39; barna bab 35-34; tarka bab 29-30 pengő métermázsnaként.

Ábraktakarmánypiac. Árpakorpora 15.25, borsóhéj 14.25, borsókorpora 14.25, buzsatakarányliszt 13.50, buzsakorpora 13.50, buzsatakarányliszt 15.30, kókuszdíjogóácska 15.25, kenyéradára 13.75, lenmagpóácska 16.25, napraforgómagcska 15.75, repáslebot, száritott 13,25, pepecsókácska 13,25, rozskorpora 15.75, rozskorpora liszt 15.25, búzabogóácska 17, melász 11 pengő métermázsnaként.

Takarmányvásár. Réti széna, másodosztályú 7.50-8.50, harmadosztályú 6.50-7.20, muharshéna 10, lucernaszéna 10, 12, alomlazsna, elsőosztályú 4.20-4.80 pengő métermázsnaként.

Cirokszáll. Uradalmi prima takaró szalma 29-31, kisternelőki prima takaró szalma 27-30, bédzsálszama áttakaró árban 15-17, cirokszámó 11.50-12 pengő métermázsnaként.

Tenyészmarhák és járnosokirték. Elsőrendű beiföldi járnosokirték (tarka) és beiföldi valótínok 42-48, másodosztályú beiföldi járnosokirték (fehér) 44-46, másodosztályú tókák 38-48, másodosztályú éves lüszkők 40-44, fiatal, friss fejos tókák 35-45 fillér kilogrammonként elsőnyban.

Borjúvásár. Elsőrendű 35-37, kivételé 92, másodosztályú 70-82, harmadosztályú 56-83 fillér kilogrammonként elsőnyban.

Vágnomharháváásár. Bika, tarka, másodosztályú 34-32, harmadosztályú 28-32, ökor, magyar, másodosztályú 36-33, harmadosztályú 22-34, ökor, tarka, másodosztályú 38-54, harmadosztályú 28-35, tehenet, magyar, másodosztályú 43, tehenet, tarka, másodosztályú 34-54, harmadosztályú 22-39, hivataly magyar 17-30, kivételé (éves) 22-30, kivételé 64, kiveszontozal való 18-21 fillér kilogrammonként elsőnyban.

Sertésvásár. 1. Sertes, lehozott 90-104; szoldomás 104, tüdő 60-118, máj 125-170, sertészsiger 80-90 fillér kilogrammonként.

Lóvásár. Igás koscsó (nehéz nyugati fajta) 350-400, igás koscsó (könnyű nyugati fajta) 185-300, álgarendő mértégség 21-190, vagy 15-05 pengő darabonként.

Juhárk. Külföldiek megejtelő prima, fiatal ürök, darabonként 50 kg súlyban 45-50 fillér kilogrammonként, gazdaságban, etetés-itatás után mászálva, 3 kg súlyfolyonással.

Teljes és teljemenkelt. Teljes te 28, lefűzött te 8, teljes 200, tejfel 100-120 fillér literenként. Centrifugák: val 200-320, tehenetű 50-80, jusbást 180-200, trappista 180-240, emmeidat 260-380 fillér kilogrammonként.

Baromfi és tojás: Előváromti: Tyúk 2-3.50, csirke, rántani való 1.20-1.70, csirke, sítmi való 1.50-2.00, pulyka, hízott 7 pengő darabonként. - Le-őlt boromfi: 1.20-1.50, csirke, rántani való 2.20-3, csirke, tojás 2.20-2.80, kappan 2.40-2.60, rucsa, hízott 1.60-2, luc, hízott 1.50-1.80, pulyka, hízott 1.60-2, libamáj, nagy 5-8, libamáj, kicsi 3-5 pengő kilogrammonként. Tejtojás 12-13. - Csőtojás és aprótojás 12 fillér darabonként.

Zsír és zsírszalma: Szalonna, olvasztani való 1.36-1.80, sózott, lenyújtó 1.60-1.80, füstölt 1.70-2, háj 1.60-1.8, teperett, zsíros 1.60-2, szentiszir, helybéli 1.48-1.72 pengő kilogrammonként.

Hálpia: Ponty, 60, pengőé szerint 1.00-2.2, harcra 3.20-4, pengőé kilogrammonként.

Vad és vadász: Szarvaszomb 2-2.20, gerinc 2.50-3.50, lapocka 0.80-1.20, tüdő része 0.40-0.60, ég, gerinc 3-4, comb 2.40-2.60, 60bbi része 0.40-0.80, vadászidő, gerinc 1.70-1.80, comb 1.50, tüdő része 1.40-1.30 pengő kilogrammonként. Nyul, békés 3-4, fadén 1.70-2.30, fogoly 80-1.20 pengő darabonként.

Füzes és egyéb. Paprika, édes, nemes 320-400, feldés 280-320, pergett 150-240, mák, kék 100-140, pergett 105-190-200, háziszappan, szín 100-120, közönséges 80-06 pengő kilogrammonként.

Gyümölcs: Alma, nemes 120-180, körte, nemes 120-160, köbözött szőő 90-120, dió, keményföldű 120-100, dió, félszemes 100-120, moszorgódió 340-400, mandula, keményföldű 90-80, házi mák, mandula 360-520 fillér kilogrammonként.

Zöldség: Sárgrépa 16-24, petrezselyem 18-24, zeller 24-30, kalaráb 20-28, karfiol 50-100, vöröshagyma, makró 22-28, közönséges 18-22, fokhagyma 20-160, edény 80-24, fejes káposzta 24-30, savanyított káposzta 30-44, keltkáposzta 23-32, vöröskáposzta 56-70, torna 120-160, burgonya, Gílibaba 28-30, őszl rózsza 20-24, nyári rózsza 24-28, Ella 13-14, kifli 24-32, tüdő 25-28, kigallaba 180-320, szártított zomba 90-120, sóska 160-280, paraj, tisztított 20-26, fekefeketerék 20-24 fillér kilogrammonként. Hónapos-nyeték oncsónak 14-20 fillér.

Fapiac. A kenyérfapiacban csak a mindennapi szükséglet biztosítására vásárolnak csekély mennyiségű kenyérfapiac a forgalom megejtéséit, a gömbfia tránt nagy a kereslet és talpibatban a fűlőnőkön köztök kisebb lélelet. A fűlőnők és egyéb fűlőnők miatt lanyha. A búzabúza 22-25, a do-peng 278-276, a gertyánbúza 292-295, a dorog 270-272, a csernyás 275-280, a dorog 250-252, az akác-búza 298-300, a dorog 252-288 pengő vagononként budapesti paritásában. Az aprított búzka 4.15-4.30, a cserfa 3.80-3.85, a vegyes fa 3.60-3.70 pengő kilogrammonként. Fűvartékban Budapestben hivataly szállítva.

Idegen pénznemek vételi és eladási ára január hó 21-én. Az első szám azt az összegzet jelenti, amelyet a bankok a banktól akkor, ha eladnak idegen pénzt. A második szám azt az összegzet jelenti, amelyet nekünk kell a banknak fizetnie, ha idegen pénzt vásárolunk. Száz pengőnél többre kerül száz darab: Angol font 1895-1895; dollár 338.50-340.50; holland dollár 380-340; holland forint 2240-231.40; magyar korona: svájci frank 110.70-111.65 pengő; - Száz pengőnél kevesebbe kerül száz darab: Csehkorona 14.15-13.85; szerb dinár 7.80-7.95; francia frank 22.30-22.50; lengyel zloty 63.85-64.25; román lei 2.80-3; bolgár leva 4-4.15; olasz lira 20.90-30.25; osztrák schilling 80-80.70 pengő.

KLADTŐLADJONOS: "FALU" MAGYAR GAZDA ÉS FÖLDMIVELÉS SZÖVETSÉG FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ: MAYER EMIL.